

Budapest Integrált Területi Programja

2021-2027

Cím	Budapest Integrált Területi Programja
Verzió	2.0
Közigyűlési határozat száma és dátuma	1521/2021 (X. 27.) Fővárosi Közigyűlési határozat 236/2023. (III. 29.) Fővárosi Közigyűlési határozat
Kormánydöntés határozatszáma / IH jóváhagyó levél iktatószáma és dátuma:	[határozat száma és megnevezése / IH jóváhagyó levél iktatószáma] [határozat megjelenésének / kiértékelés dátuma]
Finanszírozó operatív program:	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
Érintett földrajzi terület:	Budapest

ITP felelős szervezet:	Budapest Főváros Önkormányzat
ITP felelős szervezet kapcsolattartó:	Erő Zoltán Várostervezési Főosztály, főosztályvezető, főépítész ero.zoltan@budapest.hu ; 06-1-327-1582
ITP felelős szervezet címe:	1052 Budapest, Városház utca 9-11

Budapest, 2023. [benyújtás hónap, nap]

Budapest Integrált Területi Programja

2021-2027

Megbízó:

BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATA,
Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft.

Szakmai irányító:

BUDAPEST FŐVÁROS FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL
Várostervezési Főosztály

Készítette:

PRO RÉGIÓ

Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Kft.

Dr. Gordos Tamás – szakmai igazgató

Tóth Csaba - csoportvezető

Galli Károly – vezető projektmenedzser

Takács Szilvia – szakértő

2023. 03. 10.

TARTALOM

Tartalom	3
Bevezetés.....	4
0. Verziókövetés	7
1. Az Integrált Területi Program (ITP 2021-27) viszonya a területfejlesztési program céljaihoz	8
1.2. Fővárosi Területfejlesztési Program, Főtep 2021.....	8
1.2.1. A területfejlesztési program (Főtep 2021) céljai	8
1.2.2. A célokhoz kapcsolódó prioritások, azok tervezett intézkedései	8
1.2.3. Az ITP 2021-27 Intézkedések és a Főváros fő célterületei	10
1.2.4. A TOP Plusz program Intézkedései és az ITP 2021-27 kapcsolódása	11
1.3. Otthon Budapesten - Integrált Településfejlesztési Stratégia (Budapest ITS)	18
1.4. Az ITP 2021-27 tervezési körülményeinek rövid bemutatása	23
2. A Főváros belső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata	26
2.1. Budapest Főváros és a budapesti kerületek közötti együttműködések.....	27
2.2. A kerületeken átívelő fejlődési tengelyek	31
2.3. Állami, ágazati kapcsolódások	32
3. A Főváros külső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata	35
4. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer szükségessége és kapcsolata az ITP 2021-27 dokumentummal.....	39
4.1. Összeférhetetlenség.....	39
4.2. Döntéselőkészítés.....	40
4.3. Döntéshozatali eljárás	40
4.4. Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer (TKKR) - Budapest	40
5. Indikátortábla	50

BEVEZETÉS

Budapest Főváros a 2021 évet követő időszak szükséges fejlesztéseinek meghatározása és a 2021-2027 évi Európai Unió fejlesztési ciklusra való felkészülés érdekében 2021. évben elkészítette és elfogadta Fővárosi Területfejlesztési Programját¹ (Stratégiai és Operatív programrész; a továbbiakban: Főtep 2021), illetve az Otthon Budapest - Integrált Településfejlesztési Stratégiát² (a továbbiakban: Budapest ITS). A területi szereplők – jelen esetben Budapest Főváros – számára a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (továbbiakban: TOP Plusz) biztosít lehetőséget az igényei és szükségletei szerint meghatározott fejlesztések megvalósítására. A TOP Plusz források felhasználásának tervi alapját a Főtep 2021³ és a Budapest ITS⁴ jelentik. Mindkét dokumentum széleskörű társadalmi részvétellel és az összes érintett szereplő bevonásával készült, erősítve annak tervi megalapozottságát és társadalmi-szervezeti beágyazottságát.

A Főtep 2021 és a Budapest ITS fejlesztési tervdokumentumok teljes tervezéssel készültek, azaz a célok elérését szolgáló összes fejlesztési javaslatot tartalmazzák, amelyek költségigénye messze meghaladja a TOP Plusz forrásokból megvalósítható beavatkozások volumenét. Ezért szükséges egy szintén stratégiai jellegű tervdokumentum elkészítése, amely a Budapest Főváros számára rendelkezésre álló TOP Plusz forráskeretek hasznosításának tervezetét tartalmazza. Ez jelen dokumentum, a Budapest Integrált Területi Program 2021-27 (továbbiakban: ITP 2021-27).

A fővárosban jelentkező fejlesztési igények jóval meghaladják a TOP keretében rendelkezésre álló pénzügyi keretet, hiszen az ország népességének közel egyötöde a Fővárosban él, a vállalkozások közel egynegyede itt működik. Azt, hogy a Főváros stratégiai céljaihoz kapcsolódó intézkedésekből mi az, ami helyet kap a TOP forrásokból finanszírozott beavatkozások között, a rendelkezésre álló keret mellett befolyásolja, hogy az uniós alapok milyen célokat és beavatkozásokat támogathatnak, és milyen támogatási szabályok kapcsolódnak hozzájuk (azaz, hogy mi az, ami ezekből az alapokból finanszírozható). Ezenkívül azt is figyelembe veszi a terv, hogy melyek azok a célok, amelyekhez kapcsolódóan a Főváros területén működő intézmények, vállalkozások és egyéb szervezetek az ország egészét lefedő ágazati operatív programokból támogatást kaphatnak (ilyenek például a gazdaság-fejlesztési célú támogatások, vagy az oktatási rendszer fejlesztését szolgáló intézkedések).

¹ 664/2021. (III. 31.) Főv. Kgy. határozattal jóváhagyott dokumentáció; 218/2009. (X. 6.) Korm. Rendelet a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól.

² 884/2021. (04. 28.) Főv. Kgy. határozattal jóváhagyott dokumentáció; 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről.

³ 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet a 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről.

⁴ Útmutató Budapest Főváros integrált területi programjának kidolgozásához és megvalósításához 2021-2027 (Pénzügyminisztérium, 2021. szeptember).

Az ITP 2021-27 a Főtep 2021 és a Budapest ITS célrendszerén alapul, és a 2021-2027-es Európai Unió fejlesztési időszakra szóló hazai regionális operatív program, a TOP Plusz Budapest Fővárosra dedikált keretének felhasználását határozza meg és szabályozza. A TOP Plusz forráskeret felosztása fővárosi stratégiai célok elérését szolgálja, továbbá tartalmazza a TOP Plusz esetében alkalmazandó Területi Kiválasztási Eljárásrend (továbbiakban: TKR) eszközeként értelmezendő Területi Kiválasztási Kritérium Rendszert.

Budapest Főváros a Főtep 2021 és a Budapest ITS tervdokumentumokban közös stratégiai célrendszert fogadott el. Ezen stratégiai célok az alábbiak:

Átfogó cél	Élhető Budapestet Mindenkinnek		
Stratégiai célok	ESÉLYTEREMTŐ Budapest	ZÖLD Budapest	NYITOTT Budapest
	Elérhető lakhatás, a budapestiek egészségének és életkörülményeinek javítása.	Élhető és egészséges, értékőrző és értékteremtő, klímatudatos város.	Kezdeményező városkormányzás, ahol kulcsszerepet kap az együttműködés és az innováció.

Forrás: Főtep 2021

A fentiekből jól látható, hogy a Főváros helyzete speciális, a fejlesztéspolitikában betöltött szerepe kettős: egyrészt városként funkcionál, érintett a települési tervezés eszközrendszerében, másrészt területfejlesztési szempontból területi egységnek is tekinthető, így a területi tervezésben is érintett. Területfejlesztési szempontból vizsgálva helyzete szintén speciális, hiszen teljes területét lefedik a kerületek, mint területi egységek, a kerületek területén kívül eső, azoktól független fejlesztéseket nem tud megvalósítani. Kijelenthető tehát, hogy a Fővárosi önkormányzat és cégei által megvalósított fejlesztések függetlenül azok típusától közvetlenül érintik azon kerületeket, melyek területén megvalósulnak, emellett hálózati szerepük vagy tovagyrúzó hatásuk mértékében további kerületeket is közvetve érintenek.

A TOP Plusz Budapest Főváros esetében két prioritást tartalmaz, a 4. prioritás Budapest infrastrukturális fejlesztések ERFA forrásból, az 5. prioritás Budapest humán fejlesztések ESZA forrásból valósul meg. A forráskeretek 2021-2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról szóló 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozatban rögzített fővárosi keretösszegeknek megfelelően kerültek kialakításra. Az indikatív keretösszeg a nemzeti önrészt tartalmazza, a tervezési árfolyam 350 Ft/Euró 2023. februárban.

TOP Plusz Prioritás	4. prioritás keretösszege (ERFA) (Mrd Ft)	5. prioritás keretösszege (ESZA) (Mrd Ft)	Összesen Budapest
Keretösszeg	59,260	24,302	83,562

Forrás: RFP IH, 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat

Az ITP 2021-27 a Pénzügyminisztérium által kiadott „Útmutató Budapest Főváros integrált területi programjának kidolgozásához és megvalósításához 2021-2027” 2.0 verzió, illetve a hozzá tartozó „Integrált területi program tervezési sablon a főváros integrált területi programjának tervezéséhez” (Pénzügyminisztérium, 2023. január) dokumentumokban foglalt tartalmi és formai követelményeinek megfelelően készült. Az ITP 2021-27 részét képezik az ITP tervezési sablon Excel mellékletei: 1.1. melléklet: ITP forrásallokációs tábla.

A forrásfelhasználás rendjét a 256/2021. (V.18.) Korm. rendelet határozza meg. Területi standard eljárásrend esetén a főváros, mint területi szereplő a döntés-előkészítő bizottság munkájában vesz részt. Kiemelt projekt esetén a főváros projektgazdaként (önállóan vagy konzorciumi formában) vesz részt az ITP végrehajtásában. A döntéselőkészítésben és a döntéshozatali eljárásban egyaránt érvényesül az összeférhetetlenség elve.

A főváros, mint területi szereplő által meghatározott területi kiválasztási kritériumok elvi keretet biztosítanak a projektértékelési szempontrendszerhez és biztosítják a fővárosi területfejlesztési program, valamint az ITP 2021-27 céljainak, célterületeinek prioritizálását.

0. VERZIÓKÖVETÉS

A fejezetben az ITP 2021-27 első, kormány általi elfogadást követő változásokat szükséges időről-időre ismertetni, a tervezés jelen fázisában nem releváns.

1. AZ INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAM (ITP 2021-27) VISZONYA A TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM CÉLJAIHOZ

1.2. Fővárosi Területfejlesztési Program, Főtep 2021

Budapest Területfejlesztési Programját (Stratégiai és Operatív programrész) a 664/2021. (III. 31.) Főv. Kgy. határozattal fogadta el a Főváros Közgyűlése (a továbbiakban: Főtep 2021). A Főtep 2021 jogszabályi alapját a 218/2009. (X. 6.) Korm. Rendelet⁵ jelenti, továbbá a Rendelet alapján a Pénzügyminisztérium által elkészített Útmutató a megyei önkormányzatok, a főváros és a kiemelt térségi fejlesztési tanácsok számára a területfejlesztési program elkészítéséhez.

1.2.1. A területfejlesztési program (Főtep 2021) céljai

A Főtep 2021 legmagasabb szintű, átfogó fejlesztési célja:

Élhető Budapestet Mindenkinnek. Ezt a főcélzt az Esélyteremtő Budapest, Zöld Budapest, Nyitott Budapest stratégiai célok közvetlenül támogatják.

A Főtep 2021 stratégiai célrendszere, 2021

Átfogó cél		
Élhető Budapestet Mindenkinnek		
Stratégiai célok		
ESÉLYTEREMTŐ Budapest	ZÖLD Budapest	Nyitott Budapest
Elérhető lakhatás, a budapestiek egészségének és életkörülményeinek javítása.	Élhető és egészséges, értékőrző és értékteremtő, klímatudatos város.	Kezdeményező városkormányzás, ahol kulcsszerepet kap az együttműködés és az innováció.

Forrás: Főtep 2021

A stratégiai célok megvalósulásával:

- Megfizethetővé válik a lakhatás, a budapestiek egészsége és életkörülményei javulnak.
- Élhetővé és egészségessé, értékőrzővé és értékteremtővé, klímatudatosá alakul a város.
- A kezdeményező városkormányzással kulcsszerepet kap az együttműködés és az innováció.

1.2.2. A célokhoz kapcsolódó prioritások, azok tervezett intézkedései

A célok elérését 5 prioritás szolgálja, mindegyik a maga beavatkozási területén segíti a legnagyobb kihívások kezelését, megoldását.

⁵ 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól.

A Főtep 2021 Prioritásai és illeszkedésük a Stratégiai célokhoz, 2021

Átfogó cél	A BUDAPESTIEK ÉLETMINŐSÉGÉNEK NÖVELESE		
Stratégiai célok	ESÉLYTEREMTŐ BUDAPEST	ZÖLD BUDAPEST	NYITOTT BUDAPEST
Prioritások	4. Esélyteremtő szolgáltatások	1. Hatékony és fenntartható erőforrás-gazdálkodás	5. Versenyképes, okos gazdaság és szolgáltató önkormányzatok
		2. Klíma változáshoz való alkalmazkodás	
		3. Alacsony kibocsátású városi mobilitás	

Forrás: Főtep 2021

Az 5 beavatkozási terület 19 intézkedést tartalmaz, melyek operatív szintű kifejtésre kerülnek, részletezve azok támogathatósági tartalmát és meghatározva az azonos tematikájú projektek által alkotott fejlesztési kezdeményezéseket.

Főtep 2021 Prioritások és Intézkedések, 2021

Prioritások	Intézkedések
1. Hatékony és fenntartható erőforrás-gazdálkodás	1.1 Energiatakarékos épületek és szolgáltatások
	1.2. Távhőellátó rendszer fejlesztése
	1.3. Beruházás a körforgásos gazdaságba
	1.4. Biztonságos, fenntartható vízi közmű szolgáltatások
2. Klímaváltozáshoz való alkalmazkodás	2.1. Kék-zöld infrastruktúra fejlesztése
	2.2. Csapadékvíz-gazdálkodás és árvízvédelmi rendszer fejlesztése
3. Alacsony kibocsátású városi mobilitás	3.1. Közösségi közlekedés fejlesztése
	3.2. Járműfejlesztés
	3.3. Aktív mobilitás feltételeinek javítása
	3.4. Digitális fejlesztések a közlekedésben
4. Esélyteremtő szolgáltatások	4.1. Szociális szolgáltatások fejlesztése
	4.2. Komplex foglalkoztatási és felzárkóztató programok
	4.3. Lakhatási hátrányok csökkentése
	4.4. Prevenció, egészségmegőrzés
	4.5. Képzés, oktatás feltételrendszerének javítása
	4.6. Lokális szolgáltatások igényekre alapozott minőségi fejlesztése
5. Versenyképes okos gazdaság	5.1. Fenntartható turizmus
	5.2. Digitális átállás támogatása a KKV szektorban és az önkormányzati szolgáltatásokban
	5.3. Nyílt innováció a városi szolgáltatások fejlesztésében

Forrás: Főtep 2021

1.2.3. Az ITP 2021-27 Intézkedések és a Főváros fő célterületei

Az ITP 2021-27 keretrendszere és illeszkedése a Főtep 2021 célrendszeréhez

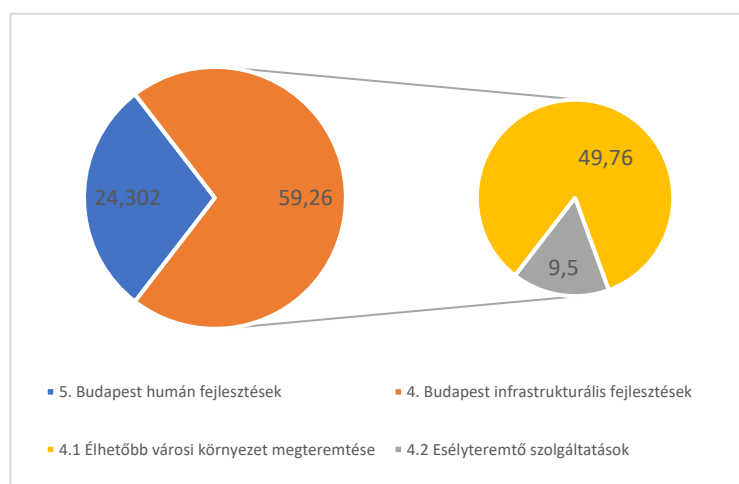
Az ITP 2021-27 TOP Plusz forrásainak keretösszegei két Priorításban kerültek meghatározásra. A TOP Plusz Prioritásokhoz három Intézkedés lett rendelve. Ezen Intézkedések a Főtep 21 releváns Stratégiai céljainak megvalósulását támogatják, ezért illeszkedésük biztosított.

TOP Plusz Prioritások, Intézkedések és keretösszegek

TOP Plusz Prioritás	4. prioritás keretösszege (ERFA) (Mrd Ft)		5. prioritás keretösszege (ESZA) (Mrd Ft)	Összesen Budapest
Prioritás keretösszeg	59,260		24,302	83,562
Intézkedések	4.1 Élhetőbb városi környezet megteremtése integrált településfejlesztési beavatkozásokkal	4.2 Esélyteremtő szolgáltatások, szociális célú városrehabilitáció és épületállomány energiahatékony infrastrukturális hátterének javítása	5.1 A humán fejlesztéseket támogató beavatkozások	
Intézkedés keretösszeg	49,76	9,5	24,302	83,562

Forrás: RFP IH

Az ITP 2021-27 keretösszegeinek megoszlása

A TOP Plusz Intézkedések illeszkedése a Főtep 2021 Stratégiai célrendszeréhez és Prioritásaihoz

Főtep 2021 Stratégiai célok	Főtep 2021 Prioritások	TOP Plusz Intézkedések		
		4.1 Élhetőbb városi környezet megteremtése integrált településfejlesztési beavatkozásokkal	4.2 Esélyteremtő szolgáltatások, szociális célú városrehabilitáció és épületállomány energiahatékony infrastrukturális hátterének javítása	5.1 A humán fejlesztéseket támogató beavatkozások
Zöld Budapest	1. Hatékony és fenntartható erőforrás-gazdálkodás	X	X	
	2. Klíma változáshoz való alkalmazkodás	X	X	
	3. Alacsony kibocsátású városi mobilitás	X		
ESÉLYTEREMTŐ BUDAPEST	4. Esélyteremtő szolgáltatások		X	X

Forrás: Budapest Főváros Önkormányzata

1.2.4. A TOP Plusz program Intézkedései és az ITP 2021-27 kapcsolódása

Budapest Főváros a TOP Plusz rendelkezésre álló keretösszeg felhasználására 11 Programot határozott meg. A Programok a Főtep 2021-ből és a Budapest ITS-ből kerültek levezetésre, az abban elfogadott célok megvalósulását szolgálják, és illeszkednek a TOP Pluszban meghatározott Prioritásokhoz és Intézkedésekhez.

Budapest Főváros TOP Plusz Programjainak kapcsolódása a TOP Plusz Prioritásokhoz, Intézkedésekhez és Beavatkozási tématerületekhez⁶

TOP Plusz Prioritás	TOP Plusz Intézkedés	Beavatkozási tématerületek és támogatható tevékenységek (TOP Plusz 4. és 5. prioritás)	Programok	Indikatív forráskeret (Mrd Ft)
4. Budapest infrastrukturális fejlesztések	4.1 Élhetőbb városi környezet megteremtése integrált településfejlesztési beavatkozásokkal	Beavatkozási tématerület: 1. Élhetőbb városi környezet megteremtése integrált településfejlesztési beavatkozásokkal	P3. Komplex klímaadaptációs és közterületmegújítási projektek	19,6
			P4. Egészséges utcák program	24,16

⁶ A Beavatkozási tématerületek részletes leírását lásd az 1. sz mellékletben!

			P5. Bringasztráda program	6
		Támogatható tevékenységek:		
59,260	49,76	1.1. Fő- és mellékútvonalak komplex átalakítása.	P3. P4. P5.	
		1.2. Kerékpárosbarát fejlesztések.	P3. P4. P5.	
		1.3. Közterületek megújítása (slow city).	P3. P4. P5.	
		1.4. Közkutak és illemhelyek.	P3. P4.	
		1.5. Városi rekreációs terek kialakítása.	P3. P4.	
		1.6. Közlekedésbiztonság fokozása.	P3. P4. P5.	
		1.7. Közösségi közlekedés térnyerését szolgáló beruházások.	P3. P4. P5.	
		1.8. Zöld és kék infrastruktúra fejlesztés.	P3. P4. P5.	
		1.9. Környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések.	P3. P4. P5.	
		1.10. Klíma- és környezettudatos szemléletmód fejlesztése.	P3. P4. P5.	
	4.2 Esélyteremtő szolgáltatások, szociális célú városrehabilitáció és épületállomány energiahatékony infrastrukturális hátterének javítása	Beavatkozási tématerület: 2. Esélyteremtő szolgáltatások, szociális célú városrehabilitáció és épületállomány energiahatékony infrastrukturális hátterének javítása	P1. Lakásügynökség – lakásállomány felújítása és bővítése	8,5
			P2. Szilárd tüzelésű háztartások átállítása, energiaszegénység enyhítése	1
		Támogatható tevékenységek:		
	9,5	2.1. Önkormányzati bérlakás felújítás.	P1.	
		2.2. Új bérlakások létrehozása.	P1.	
		2.3. Hajléktalan ellátás fejlesztése.	P1.	
		2.4. Intézményi férőhelyek kiváltása.	P1.	
		2.5. Krízisközpontok, félutas-szolgáltatás, menedékházak.	P1.	
		2.6. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése.	P1. P2.	
		2.7. Önkormányzati épületek megújuló energiával való ellátása.	P1. P2.	
		2.8. Decentralizált megújuló energiaforrások támogatása.	P1. P2.	
		2.9. Energetikai ügynökség lakóépület korszerűsítései.	P1. P2.	

5. Budapest humán fejlesztések	5.1 A humán fejlesztéseket támogató beavatkozások	Beavatkozási tématerület: 3. A humán fejlesztéseket támogató beavatkozások.	P6. Fővárosi Foglalkoztatási Paktum	2,802
24,302	24,302		P7. Komplex egészségügyi, szociális és munkaerő-piaci támogatás	4,2
			P8. Energiaügynökségi modell elindítása ⁷	-
			P9. Szociális szolgáltatások kapacitás-fejlesztése	6,9
			P10. Lakásügynökség-modell kialakítása	3,0
			P11. Lakhatási garancia program	7,4
		Támogatható tevékenységek:		
		3.1. A szociális szolgáltatások kapacitásainak megerősítése.	P9.	
		3.2. A lakhatáshoz és a lakhatást segítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése.	P10. P11.	
		3.3. Foglalkoztatási paktum	P6.	
		3.4. Komplex támogatás a szolgáltatások összekapcsolásával	P7.	
		3.5. Energiaügynökségi modell létrehozása	P8.	

Forrás: Budapest Főváros Önkormányzata

Az (EU) 2021/1060 rendelet 29.(1) cikkelyének megfelelően az ITP magában foglalhatja a támogatandó műveletek listáját. Az alábbi lista nem teljeskörű, a felsoroltakon túl további műveletek (projektek) támogatására is sor kerül majd.

Támogatandó műveletek listája

Beavatkozás neve	Unió alap	Pénzügyi keret (Mrd Ft)	Projektgazda	Megvalósításban közreműködik	Forrás felhasználási mód
P1. Lakásügynökség – lakásállomány felújítása és bővítése	ERFA	8,5 Mrd Ft	Fővárosi Önkormányzat (munkaszervezetén keresztül)	kerületi önkormányzatok	Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási mód (Budapest)
P2. Szilárd tüzelésű háztartások átállítása, energiaszegénység enyhítése	ERFA	1,0 Mrd Ft	Fővárosi Önkormányzat (munkaszervezetén keresztül)	kerületi önkormányzatok	Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási mód (Budapest)

⁷ A P8. Energiaügynökségi modell elindítása program Budapest Főváros döntése alapján került a programelemek közé. A program a P10. Lakásügynökség-modell kialakítása programmal került összevonásra, 0 Ft saját forrással, azaz Top Plusz finanszírozási érintettsége nincs (Budapest Főváros egyéb forrás bevonásával kívánja biztosítani a megvalósítását).

P3. Komplex klímaadaptációs és közterületmegújítási projektek	ERFA	19,6 Mrd Ft	Fővárosi Önkormányzat, Budapesti Közlekedési Központ, Budapest Közút, Budapesti Közművek		Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási mód (Budapest)
P4. Egészséges utcák program	ERFA	24,16 Mrd Ft	A későbbiekben kerülnek kiválasztásra standard kiválasztási eljárásrendben	kerületi önkormányzatok	Fővárosi Önkormányzat és kerületi önkormányzatok forrásfelhasználási mód (standard kiválasztási eljárásrend)
P5. Bringasztráda program	ERFA	6 Mrd Ft	Fővárosi Önkormányzat, Budapesti Közlekedési Központ, Budapest Közút,	kerületi önkormányzatok	Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási mód (Budapest)
P6. Fővárosi Foglalkoztatási Paktum	ESZA	2,802 Mrd Ft	Fővárosi Önkormányzat Paktumirodája (Budapest Esély Nkft.), a Fővárosi Érdekegyeztető Tanács munkáltatói és munkavállalói oldalát alkotó szervezetek ⁸	kerületi önkormányzatok, releváns civil szervezetek	Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási mód (Budapest)
P7. Komplex egészségügyi, szociális és munkaerő-piaci támogatás	ESZA	4,2 Mrd Ft	Fővárosi Önkormányzat, Budapest Esély Nkft.	kerületi önkormányzatok, fővárosi szociális szolgáltatók	Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási mód (Budapest)
P8. Energiaügynökségi modell elindítása	ESZA	-	Fővárosi Önkormányzat (munkaszervezetén keresztül)	kerületi önkormányzatok	Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási mód (Budapest)
P9. Szociális szolgáltatások kapacitás-fejlesztése	ESZA	6,9 Mrd Ft	Fővárosi Önkormányzat, Budapest Esély Nkft.	kerületi önkormányzatok, egyházi és civil szolgáltatók	Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási mód (Budapest)
P10. Lakásügynökség-modell kialakítása	ESZA	3,0 Mrd Ft	Fővárosi Önkormányzat (munkaszervezetén keresztül)	kerületi önkormányzatok	Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási mód (Budapest)
P11. Lakhatási garancia program	ESZA	7,4 Mrd Ft	Fővárosi Önkormányzat, Budapest Esély Nkft.	kerületi önkormányzatok, fővárosi civil szervezetek	Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási mód (Budapest)

Forrás: Budapest Főváros Önkormányzata

Az (EU) 2021/1060 rendelet bevezető rendelkezések (60) pontja értelmében a műveletek kiválasztására alkalmazott eljárás lehet akár versengő, akár nem versengő jellegű, feltéve, hogy az

⁸ Munkaerőpiaci támogatás nyújtása nem tervezett

alkalmazott kritériumok és eljárások megkülönböztetés-mentesek, befogadóak és átláthatóak, és a kiválasztott műveletek maximalizálják az uniós finanszírozás hozzájárulását, és összhangban vannak az e rendeletben meghatározott horizontális elvekkel. Budapest Főváros programja esetében **versengő jellegű**, területi standard, pályáztatáson alapuló kiválasztási eljárás indokolt ott, ahol egy adott konstrukció esetében több párhuzamosan megvalósuló projekt támogatására kerül sor. A főváros, mint területi szereplő a döntés-előkészítő bizottságban vesz részt. **Nem versengő jellegű** kiválasztás, területi kiemelt eljárásrend alkalmazása indokolt azokban az esetekben, ahol egy a projektben foglalt tevékenységek szempontjából releváns, a projekt megvalósítását kiemelt kedvezményezettként (konzorciumban vagy önállóan) ellátó szervezet valósítja meg a projektet.⁹ Ebben az esetben a főváros, mint projektgazda (önállóan vagy konzorciumi formában) vesz részt az ITP végrehajtásában.

A részletes eljárásrendi szabályokat a 256/ 2021. (V. 18.) Korm. rendelet tartalmazza.

Fontos kiemelni, hogy az ITS-ben és a FŐTEP-ben megfogalmazott fejlesztési célok megvalósítására egyelőre egyedül ezen források állnak rendelkezésre, és nélkülözhetetlen, hogy legalább néhány alapvető fontosságú a teljes főváros fejlesztése szempontjából jelentős projekt megvalósulhasson a TOP Plusz keretéből. Ez pedig úgy tud megvalósulni, hogy a Főváros kiemelt projekt keretében megvalósítja.

Az ITP 2021-27 keretein belül a TOP Plusz forrásokból támogatott programok, fejlesztések, projektek esetében elvárás, hogy azok megvalósítása támogassa a Főtep 2021 céljainak elérését szolgáló prioritásokat és intézkedéseket. Az alábbi táblázat azt mutatja be, hogy a Főtep 2021 Intézkedéseinek megvalósítását hogyan segítik elő az ITP 2021-27-ben nevesített, és a TOP Plusz forráskereteiből megvalósításra tervezett Programok.

Az alábbi táblázatban használt rövidítések jegyzéke:

Programok	Rövidített név
P1. Lakásügynökség – lakásállomány felújítása és bővítése	Lakás ügyn-lakás felújítás
P2. Szilárd tüzelésű háztartások átállítása, energiaszegénység enyhítése	Szilárd tüzelésű háztart
P3. Komplex klímaadaptációs és közterületmegújítási projektek	Komplex klíma-adapt-közterület megújítás
P4. Egészséges utcák program	Egészséges utcák program
P5. Bringasztráda program	Bringa-sztráda
P6. Fővárosi Foglalkoztatási Paktum	Fővárosi Foglalk Paktum
P7. Komplex egészségügyi, szociális és munkaerő-piaci támogatás	Komplex Eü-szoc-munkae piaci tám
P8. Energiaügynökségi modell elindítása	Energia ügyn modell kial
P9. Szociális szolgáltatások kapacitás-fejlesztése	Szociális szolg kapacitás fejlesztés
P10. Lakásügynökség-modell kialakítása	Lakás ügyn-modell kial
P11. Lakhatási garancia program	Lakhatás garancia program

⁹ 256/2021.(V.18.) Korm. rendelet 75.§ (1)

A Főte 2021 Prioritások és Intézkedése és az ITP 2021-27 Programok illeszkedése

Prioritások	Intézkedések		ITP 2021-27 Programok										
			P1. Lakás ügyn- lakás felújítás	P2. Szilárd tüzelésű háztart	P3. Komplex klíma- adapt- közterület megújítás	P4. Egész- séges utcák program	P5. Bringa- sztráda	P6. Fővárosi Foglalk Paktum	P7. Komplex Eü-szoc- munkae piaci tám	P8. Energia ügyn modell kial	P9. Szociális szolg kapacitás fejlesztés	P10. Lakás ügyn- modell kial	P11. Lakhatás garancia program
1. Hatékony és fenntartható erőforrás-gazdálkodás	1.1. Energiatakarékos épületek és szolgáltatások	14	XXX	XXX	XXX	X				XXX		X	
	1.2. Távhőellátó rendszer fejlesztése	6	X	XX	XX					X			
	1.3. Beruházás a körforgásos gazdaságba	8	X	XX	XXX	X				X			
	1.4. Biztonságos, fenntartható vízi közmű szolgáltatások	2	X		X								
2. Klímaváltozáshoz való alkalmazkodás	2.1. Kék-zöld infrastruktúra fejlesztése	6			XXX	XXX							
	2.2. Csapadékvíz-gazdálkodás és árvízvédelmi rendszer fejlesztése	7		X	XXX	X	X			X			
3. Alacsony kibocsátású városi mobilitás	3.1. Közösségi közlekedés fejlesztése	3			X	X	X						
	3.2. Járműfejlesztés	3			X		XX						
	3.3. Aktív mobilitás feltételeinek javítása	8			XX	XXX	XXX						
	3.4. Digitális fejlesztések a közlekedésben	2					XX						
4. Esélyteremtő szolgáltatások	4.1. Szociális szolgáltatások fejlesztése	14	XX					X	XXX		XXX	XX	XXX
	4.2. Komplex foglalkoztatási és felzárkóztató programok	12						XXX	XXX		XX	XX	XX
	4.3. Lakhatási hátrányok csökkentése	14	XXX	X				X	XX	X	XX	XXX	XXX
	4.4. Prevenció, egészségmegőrzés	12	X		X	X		X	XXX		XXX	X	X
	4.5. Képzés, oktatás feltételrendszerének javítása	10						XXX	XXX		XX	X	X
	4.6. Lokális szolgáltatások igényekre alapozott minőségi fejlesztése	5						X	X		X	XX	
5. Versenyképes okos gazdaság	5.1. Fenntartható turizmus	9		X	XX	XXX	XX			X			
	5.2. Digitális átállás támogatása a KKV szektorban és az önkormányzati szolgáltatásokban	3		X	X					X			
	5.3. Nyílt innováció a városi szolgáltatások fejlesztésében	6		X	X	X	X			X		X	

Jelmagyarázat: XXX: nagy mértékben támogatja; XX közepesen támogatja X kis mértékben támogatja; - nem támogatja

Az ITP 2021-27 tervezett programjai a Főtep 2021 összes Prioritását és Intézkedését támogatják, jellegükből adódóan különböző mértékben. A legmagasabb arányú támogatás várhatóan az alábbi Főtep 2021 Intézkedésekhez kapcsolódik:

- Energiatakarékos épületek és szolgáltatások
- 4.1. Szociális szolgáltatások fejlesztése
- 4.3. Lakhatási hátrányok csökkentése

Magas a támogatottsága még az ITP 2021-27 Programok révén a 4.2. Komplex foglalkoztatási és felzárkóztató programok, illetve a 4.4. Prevenció, egészségmegőrzés Intézkedéseknek.

Mindezek alapján jól látható, hogy az ITP 2021-27 tervezett Programjai kiemelten fókuszálnak a szociális jellegű Intézkedésekhez.

Meg kell jegyezni, hogy a fenti táblázat tematikusan mutatja a Főtep 2021 és az ITP 2021-27 Programok közötti kapcsolódást, és nem a forráskeretek megoszlása alapján.

1.3. Otthon Budapesten - Integrált Településfejlesztési Stratégia (Budapest ITS)

A Budapest ITS Budapest 2030-ig érvényes hosszú távú Városfejlesztési Koncepciójának Jövőképére alapul. A Jövőkép elérését megalapozó stratégiai célrendszer megegyezik a Főtep 2021 Stratégiai céljaival. A Budapest ITS-ben mindhárom stratégiai célon belül hat operatív cél került meghatározásra.

A Budapest ITS célrendszere, 2021

ÁTFOGÓ CÉL	ÉLHETŐ BUDAPESTET MINDENKINEK!		
STRATÉGIAI TEMATIKUS CÉLOK	ESÉLYTEREMTŐ BUDAPEST	ZÖLD BUDAPEST	NYITOTT BUDAPEST
	Elérhető lakhatás, a budapestiek egészségének és életkörülményeinek javítása.	Élhető és egészséges, értékőrző és értékteremtő, klímatudatos város	Kezdeményező városkormányzás, ahol kulcsszerepet kap az együttműködés és az innováció.
	I.A Megfizethető és jó minőségű lakhatás feltételeinek bővítése	II.A Kis távolságok városa	III.A Együttműködésen alapuló városfejlesztés
	I.B Az egészségmegőrzés feltételeinek javítása	II.B Fenntartható közlekedés fejlesztése	III.B Kommunikáció és városmarketing megújítása
	I.C Minőségi szociális szolgáltatások biztosítása	II.C Egészséges utcák és városi terek	III.C Ügyfélközpontú városi szolgáltatásfejlesztés
	I.D A szegénység és a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése	II.D Természeti értékek megőrzése, zöldfelületek fejlesztése	III.D Korszerű adatgazdálkodás és digitális átállás gyorsítása
	I.E A közterek és szolgáltatások akadálymentes és biztonságos használata	II.E Energiahatékonyság növelése, klímavédelem	III.E Innováció és szervezetfejlesztés a fővárosi szolgáltatásokban
OPERATÍV CÉLOK	I.F Befogadó és együttműködő budapesti közösség építése	II.F Fenntartható városüzemeltetés	III.F Fenntartható turizmus, megújuló kulturális és rekreációs szolgáltatások
	SZOLGÁLTATÁS-FÓKUSZÚ ÉS EMBERLÉPTÉKŰ FEJLESZTÉSEK!		
	EGYMÁST ERŐSÍTŐ, AZ ITT ÉLŐK SZÁMÁRA HASZNOS FEJLESZTÉSEK!		
ALAPELVEK	RUGALMAS, A TANULSÁGOK KIÉRTÉKELÉSÉRE ALAPOZÓ FEJLESZTÉSEK!		

Forrás: Budapest ITS, 2021

A Budapest ITS célrendszere és az ITP 2021-27 Programok illeszkedése

Stratégiai célok	Operatív célok		ITP 2021-27 Programok										
			P1. Lakás ügyn- lakás felújítás	P2. Szilárd tüzelésű háztart	P3. Komplex klíma- adapt- közterület megújítás	P4. Egész- séges utcák program	P5. Bringa- sztráda	P6. Fővárosi Foglalk Paktum	P7. Komplex Eü-szoc- munkae piaci tám	P8. Energia ügyn- modell kial	P9. Szociális szolg kapacitás fejlesztés	P10. Lakás ügyn- modell kial	P11. Lakhatás garancia program
I. ESÉLYTEREMTŐ BUDAPEST	I.A. // A megfizethető és jó minőségű lakhatás feltételeinek bővítése	13	XXX	XX							XX	XXX	XXX
	I.B. // Az egészségmegőrzés feltételeinek javítása	14	X		XX	XXX	XX	X	XXX		XX		
	I.C. // Minőségi szociális szolgáltatások biztosítása	17	XX	X	X	X		XX	XXX		XXX	XX	XX
	I.D. // A szegénység és a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése	17	X		X	X		XXX	XXX		XXX	XX	XXX
	I.E. // A közterek és szolgáltatások akadálymentes és biztonságos használata	7			XX	XXX	X				X		
	I.F. // Befogadó és együttműködő budapesti közösség építése	9			X	XX	XX	X	XX		X		
II. ZÖLD BUDAPEST	II.A // Kis távolságok városa	9			XXX	XXX	XXX						
	II.B // Fenntartható közlekedés fejlesztése	9			XXX	XXX	XXX						
	II.C // Egészséges utcák és városi terek	9			XXX	XXX	XXX						
	II.D // Természeti értékek megőrzése, zöldfelületek fejlesztése	7			XXX	XXX	X						
	II.E // Energiahatékonyság növelése, klímavédelem	13		XXX	XXX	XX	XX			XXX			
	II.F // Fenntartható városüzemeltetés	9		XXX	X	XX	X			X		X	
III. NYITOTT BUDAPEST	III.A // Együttműködésen alapuló városfejlesztés	4			XX	XX							
	III.B // Kommunikáció és városmarketing megújítása	1				X							

III.C // Ügyfélközpontú városi szolgáltatásfejlesztés	1						X					
III.D // Korszerű adatgazdálkodás és digitális átállás gyorsítása	4						X		XXX			
III.E // Innováció és szervezetfejlesztés a fővárosi szolgáltatásokban	9		X			X	XX	X	XX		X	X
III.F // Fenntartható turizmus, megújuló kulturális és rekreációs szolgáltatások	6		X	X	XX	XX						

Jelmagyarázat: XXX: nagy mértékben támogatja; XX közepesen támogatja X kis mértékben támogatja; - nem támogatja

A Budapest ITS Stratégiai és Operatív céljait a Főtep 2021-hez hasonlóan, az ITP 2021-27 tervezett programjai teljes lefedettséggel, de különböző mértékben támogatják. A legnagyobb mértékű támogatottság az alábbi Operatív célokat érinti:

- I.C. // Minőségi szociális szolgáltatások biztosítása
- I.D. // A szegénység és a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése
- I.B. // Az egészségmegőrzés feltételeinek javítása
- I.A. // A megfizethető és jó minőségű lakhatás feltételeinek bővítése
- II.E // Energiahatékonyság növelése, klímavédelem

Jellemző tehát az ITS esetében is a szociális jellegű célok magas támogatottsága az ITS 2021-27 Programok által.

Magas támogatottságú még az I.B. // Az egészségmegőrzés feltételeinek javítása cél, illetve a II.E // Energiahatékonyság növelése, klímavédelem cél, amely az egyetlen nem szociális jellegű, kiemelten támogatott Operatív cél.

A fenti táblázat a Budapest ITS esetében is tematikus alapon és nem a forrásmegosztás szempontjából mutatja az egyes célok támogatottságának mértékét.

A TOP Plusz 4. és 5. prioritáshoz kapcsolódó beavatkozási tématerületek és a Budapest ITS célrendszerének illeszkedése

Budapest ITS		TOP Plusz 4. és 5. prioritás, Beavatkozási tématerületek		
Stratégiai célok	Operatív célok	1. Élhetőbb városi környezet megteremtése integrált településfejlesztési beavatkozásokkal	2. Esélyteremtő szolgáltatások, szociális célú városrehabilitáció és épületállomány energiahatékony infrastrukturális hátterének javítása	3. A humán fejlesztéseket támogató beavatkozások.
I. ESÉLYTEREMTŐ BUDAPEST	I.A. // A megfizethető és jó minőségű lakhatás feltételeinek bővítése		X	X
	I.B. // Az egészségmegőrzés feltételeinek javítása		X	X
	I.C. // Minőségi szociális szolgáltatások biztosítása		X	X
	I.D. // A szegénység és a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése		X	X
	I.E. // A közterek és szolgáltatások akadálymentes és biztonságos használata	X		
	I.F. // Befogadó és együttműködő budapesti közösség építése	X	X	X
II. ZÖLD BUDAPEST	II.A // Kis távolságok városa	X		
	II.B // Fenntartható közlekedés fejlesztése	X		
	II.C // Egészséges utcák és városi terek	X		
	II.D // Természeti értékek megőrzése, zöldfelületek fejlesztése	X		
	II.E // Energiahatékonyosság növelése, klímavédelem	X	X	X
	II.F // Fenntartható városüzemeltetés	X		
III. NYITOTT BUDAPEST	III.A // Együttműködésen alapuló városfejlesztés			X
	III.B // Kommunikáció és városmarketing megújítása			X
	III.C // Ügyfélközpontú városi szolgáltatásfejlesztés			X

	III.D // Korszerű adatgazdálkodás és digitális átállás gyorsítása			X
	III.E // Innováció és szervezetfejlesztés a fővárosi szolgáltatásokban			X
	III.F // Fenntartható turizmus, megújuló kulturális és rekreációs szolgáltatások	X		X

1.4. Az ITP 2021-27 tervezési körülményeinek rövid bemutatása

Budapest Főváros 2021. március 31-én fogadta el Fővárosi Területfejlesztési Programját és 2021. április 28-án Integrált Településfejlesztési Stratégiáját. A 2021-27 évi Európai uniós ciklusban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) keretében Budapest Főváros, mint területi szereplő részére biztosított keretösszeg felhasználásának alátámasztására Budapest Fővárosának az előbbi két dokumentumra alapozva el kell készítenie az Integrált Területi Programját (ITP 2021-27).

Budapest Főváros képviselőjében az ITP 2021-27 készítője a Budapest Főváros Várostervezési Tervező Kft. A tervezésben Budapest Főváros részéről részt vesz a Főpolgármesteri Hivatal Várostervezési Főosztálya, Klíma- és Környezetügyi Főosztálya és Közbeszerzési és Projektmenedzsment Főosztálya.

A Regionális Fejlesztési Programok Irányító Hatósága (IH) 2021 szeptemberében tette közzé a Fővárosi ITP 2021-27 elkészítéséhez szükséges Útmutatót és ITP tervezési Sablont, illetve a fővárosi ITP-hez kapcsolódó forrásallokációs táblát, amely tartalmazza a TOP Plusz 4. és 5. prioritás forráskereteit.

Budapest Főváros javaslatot tett a TOP Plusz 4. és 5. prioritás Beavatkozási tématerületeinek tartalmára, amely alapján a szöveg PM TTF általi beemelése megtörtént.

Budapest Főváros a forrásallokációs táblában és az Előzetes ITP 2021-27-ben meghatározta a TOP Plusz 4. és 5. prioritáshoz kapcsolódó Programjait, és az egyes Programok forráskereteit.

Partnerség

Az ITP 2021-27 készítésének szakmai alapját a Főtep 2021 és a Budapest ITS képezi. Ez magában foglalja a Főváros, a kerületek és az érintett önkormányzati tulajdonú szervezetek, cégek fejlesztési igényeinek felmérését és integrálását a két fenti dokumentum fejlesztési célrendszerébe, amelyek, illetve a kerületi ITS-ek az ITP 2021-27 Programjainak alapját jelentik. Ennek megfelelően a Főtep 2021 és a Budapest ITS partnerségi és társadalmisítási folyamata biztosította az ITS 2021-27 megalapozottságát is.

Mind a Főtep 2021, mind a Budapest ITS az összes érintett szereplő bevonásával, többlépcsős és interaktív partnerségi folyamat során készült el és került elfogadásra. A két tervdokumentum végső elfogadása Budapest Főváros Közgyűlése által megtörtént, ahol a budapesti kerületek képviselőjében

a kerületi polgármesterek a Közgyűlés tagjaként szavaztak a Főtep 2021 és a Budapest ITS elfogadásáról.

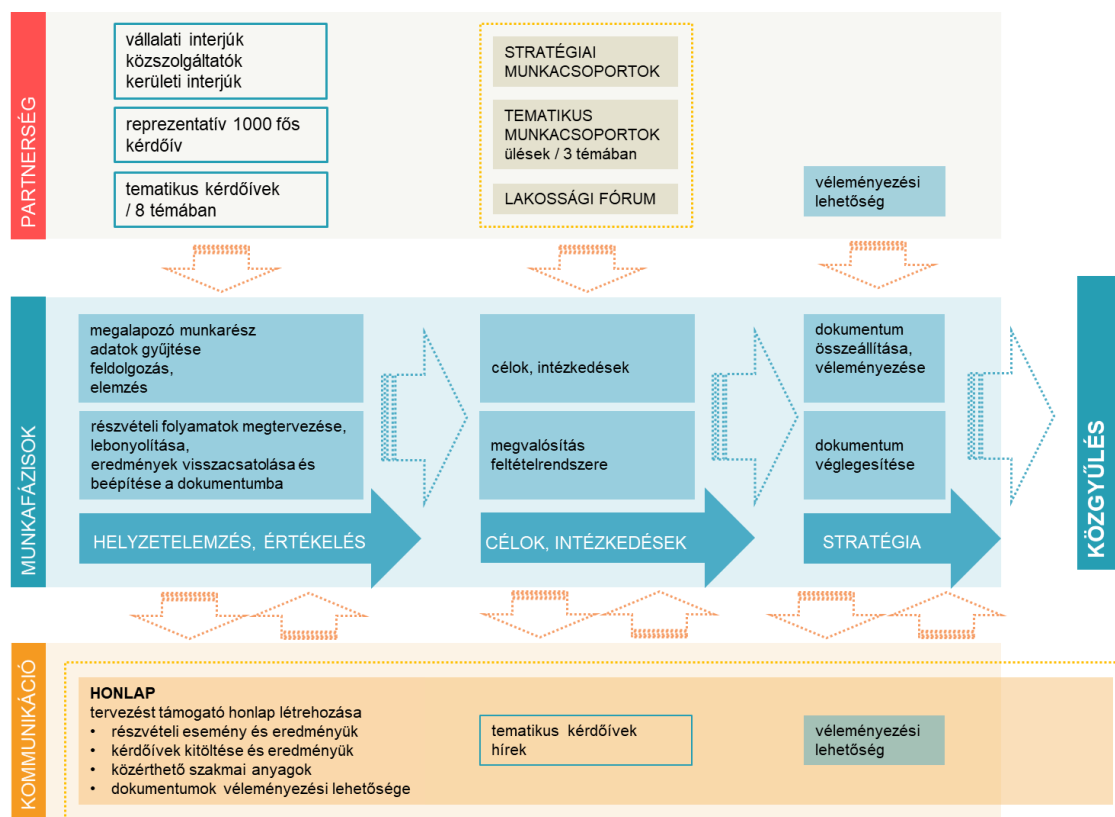
A Főtep 2021-ben megfogalmazásra került, hogy „Budapest fejlesztésének alapja az egyes szektorok és érintettek közötti együttműködés.” A Főtep 2021 készítésével párhuzamosan került sor a Budapest ITS kidolgozására és társadalmazására. A két dokumentum szorosan kapcsolódik egymáshoz mind a tervezési időszakot, mind a partnerség és társadalmazás folyamatát, mind a végrehajtás időtartamát illetően. A Főtep 2021 szempontjából a tervezésben korábban elkezdődött Budapest ITS tervezési és részvételi folyamatainak eredményei fontos inputot jelentettek.

A Főtep 2021 társadalmazása során az érvényben lévő, 218/2009. (X. 6.) Kormányrendelet szerint kellett eljárni.¹⁰

A Főtep 2021 partnerségi és társadalmazási folyamatának részletes bemutatása megtalálható a tervdokumentumban, lásd: Főtep 2021 1.2. Társadalmazási folyamat c. fejezet!

A Budapest ITS megalapozottságát az előbbiekhöz hasonlóan sokrétű és a részvételi tervezésen alapuló partnerségi folyamat biztosította. A Budapest ITS szerint: „Az ITS a partnerségi szabályok betartásával, Pest megye önkormányzata, a fővárosi kerületi önkormányzatok és a szomszédos agglomerációs települések, valamint az illetékes államigazgatási szervek véleményének és adatszolgáltatásának feldolgozásával készült.”.

A Budapest ITS tervezési és partnerségi folyamatainak alapsémája

¹⁰ 218/2009. (X. 6.) Kormányrendelet a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól.

Forrás: Budapest ITS

A Budapest ITS partnerségi és társadalmasítási folyamatának részletes bemutatása megtalálható a tervdokumentumban, lásd: Hogyan készült az ITS, illetve 4.2. Együttműködés a megvalósításban c. fejezeteket!

Az ITP 2021-27 készítése Budapest Főváros és a budapesti kerületi önkormányzatok közötti partnerség keretében történt. Az ITP 2021-27 partnerségi folyamat keretében az Előzetes ITP 2021-27 munkapéldánya, benne a Programok és forráskeretek tervezetével, a kerületek részére megküldésre került 2021 októberében, online formában több egyeztetésre is sor került a főváros és a kerületek képviselői között, ahol az ITP 2021-27 tartalma bemutatásra került és a kerületek is megtehették előzetes észrevételeiket. A kerületek írásos észrevételeket tettek az ITP 2021-27 vonatkozásában, a beérkezett észrevételekre adott tervezői válaszok az ITP közgyűlési elfogadásának előterjesztési mellékletét képezték. Összesen 67 db észrevétel érkezett a kerületek részéről, ebből 31 intézkedést nem igényelt, 14 pedig projekt szintű tervezésre vonatkozott, melyek az intézkedések kidolgozásakor kerülnek figyelembevételre az önkormányzatok együttműködésével. 9 észrevétel a programok fejlesztési céljainak kibővítését vagy egy-egy program nagyobb súllyal való szerepeltetését javasolta, ezek közül 4 az Operatív Program lehatárolása, szakmai tartalma miatt, 5 a forráskeret szűkössége miatt nem támogathatók TOP Plusz keretében. Tizenegy észrevétel olyan tevékenységek nevesítését szorgalmazta, melyek az ITP egy vagy több programjával és intézkedésével már összefüggésbe hozhatók. Két észrevétel a Lakásügynökség létrehozása helyett a bérlakásállomány fejlesztését javasolja, azonban a főváros elkötelezett a szociálisan rászoruló lakhatási támogatásában. Az ITP 2021-27 tartalma szempontjából releváns kerületi vélemények, észrevételek az ITP 2021-27 tervezése és megvalósítása során felhasználásra kerültek. Az észrevételek és az arra adott válaszok az ITP 2021-27 mellékletében megjelenítésre kerülnek.

Az ITP 2021-27 társadalmasításának további elemeként az Előzetes ITP 2021-27 munkaközi anyaga 2021.10.18-án a Budapest portálra felkerült (lásd: [Budapest portál | Integrált Területi Program](#)), amelynek véleményezésére október 24-ig volt lehetőség, észrevétel nem érkezett be a dokumentumra vonatkozóan.

A Fővárosi Érdekegyeztető Tanács 2021. október 22-i ülésén tárgyalta az ITP tervezetét. Az ülésen felmerülő észrevételek helyben megválaszolásra kerültek, az ITP véglegesítése az észrevételek figyelembevétele mellett zajlott. (A Fővárosi Érdekegyeztető Tanács működéséről, részvevői köréről az alábbi előterjesztés ad iránymutatást: <https://service-einfoszab.budapest.hu/api/dvd/156140>).

A Fővárosi Közgyűlés 2021. október 27-i ülésén 1521/2021.(10.27.) határozatában egyhangúlag, változtatási javaslat nélkül elfogadta a Budapest Integrált Területi Programot.

Ezt követően a Budapest 2021-27 ITP első változata átadásra került véleményezésre az IH részére.

A TOP Plusz 2022. december 22-i elfogadását követően sor került az ITP 2021-27 véglegesítésére az Operatív Program szakmai tartalmának megfelelően. Az ITP végleges tartalmáról a közgyűlési döntést megelőzően tájékoztatást ad a főváros a kerületek részre, biztosítva az észrevételezés lehetőségét.

2. A FŐVÁROS BELSŐ TERÜLETI KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA

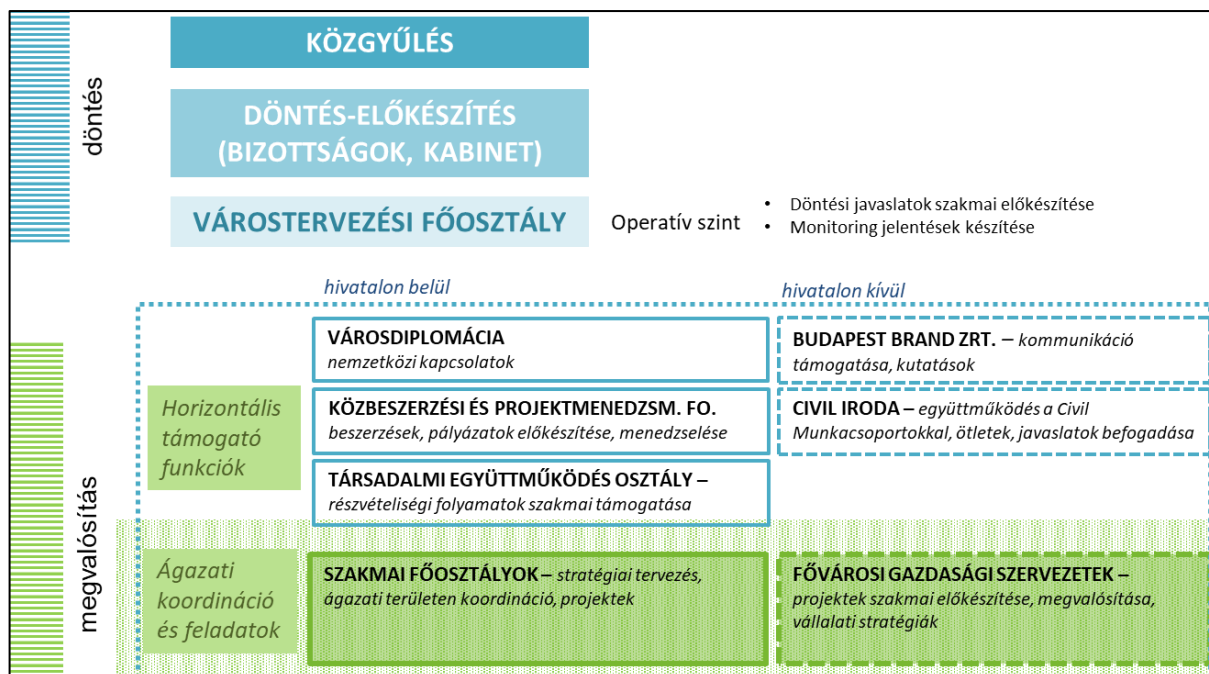
A Főtep 2021-ben meghatározásra kerültek a program lebonyolításban közreműködő szereplők. Ezek köre az ITP 2021-27 előkészítésében, tervezésében majd megvalósításában szintén releváns.

Az ITP 2021-27 érintett szereplői:

- Fővárosi Önkormányzat
- Önkormányzati tulajdonnal érintett gazdasági szervezetek
- kerületi önkormányzatok
- kormányzati szereplők

A Fővárosi Önkormányzaton és a Főpolgármesteri Hivatalon belül a különböző egymásra épülő szervezeti egységek jelentik az ITP 2021-27 tervezésében és megvalósításban szerepet játszó döntés-előkészítő, döntéshozó és operatív megvalósító szinteket.

Budapest Főváros döntéshozó és megvalósító szintjei

Forrás: Otthon Budapesten - Integrált Településfejlesztési Stratégia (Budapest ITS)

2.1. Budapest Főváros és a budapesti kerületek közötti együttműködések

Az ITP 2021-27 tervezésének és megvalósításának alapvető követelménye az érintett szereplők közötti folyamatos partnerség és együttműködés. Budapest esetében ez elsősorban a Fővárosi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti partnerséget jelenti, mivel a TOP Plusz forrásokból megvalósítható fejlesztések címzettjei az önkormányzatok (beleértve az önkormányzati tulajdonú cégeket és szervezeteket is). Mind a Főtep 2021, mind az annak részbeni megvalósítását szolgáló ITP 2021-27 sikeres forrásfelhasználás és projekt megvalósítás egyik kulcsa a Fővárost alkotó önkormányzatokkal történő partneri együttműködés kialakítása és gyakorlása, ezért a Főtep 2021 a kerületek széleskörű bevonásával és részvételével készült el. A Főtep 2021-ben meghatározásra kerültek a megvalósítás során a kerületekkel történő együttműködések lehetséges formái, illetve a konkrét fejlesztési együttműködések lehetséges esetei. Az alábbiakban bemutatásra kerül a Főtep 2021 kerületi együttműködések tematikus relevanciája az ITP 2021-27 tervezett tartalma megvalósításának függvényében.

A Budapest ITP-ben a Főváros és kerületi együttműködések vonatkozásában ugyanezen területek lettek meghatározva.

Az ITP 2021-27 és a Főtep 2021 fővárosi-kerületi fejlesztési együttműködéseinek illeszkedése

A Főtep 2021 Főváros-kerület együttműködés négy általános variánsa	ITP 2021-27 illeszkedés
olyan hálózatos projektek megvalósítása, melyek több kerületet érintenek és ezek összehangolása szükséges, például infrastruktúra-fejlesztések	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítása szempontjából.
olyan fejlesztések, melyek a főváros határán túl nyúlnak és térségi szintű beavatkozást igényelnek, például közlekedési, árvízvédelmi, természetvédelmi projektek	Nem releváns. A Főtep 2021 meghatározta a partnerséget és együttműködést az agglomerációs településekkel és Pest megyével. Ugyanakkor az ITP 2021-27 esetében sem a Programok tartalma nem indokolja, sem a szűkös forráskeretek nem teszik lehetővé a Budapest határain túlnyúló fejlesztésekben való fővárosi közreműködést.
olyan fejlesztéseknek az irányítása, amelyek állami kompetenciába tartoznak, de a főváros területén valósulnak meg. Ilyenek lesznek például az egészségügyi és a közlekedési fejlesztések egy része	Nem releváns.

kerületi szintet meghaladó jogi, finanszírozási kérdések előmozdítása. Például fejlesztési terület tulajdonjogának rendezése, kármentesítési projektek forrásigényének biztosítása	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából.
A kerületi önkormányzatokkal történő együttműködések konkrét esetei	ITP 2021-27 illeszkedés a tervezett Programok függvényében
1. projektek, ahol fővárosi tulajdon és/vagy finanszírozási érintettség jelen van;	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítása szempontjából.
2. ahol üzemeltetési koordináció és jogi kérdések tisztázására van szükség (közterületek, utak fejlesztése, üzemeltetése);	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából.
3. kerületet érintő forgalomszabályozás, közösségi közlekedési szolgáltatások változása;	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából.
4. alközpontok minőségi fejlesztéséhez kapcsolódó közlekedési területek, szolgáltatások fejlesztésének összehangolása;	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából.
5. közműfejlesztések; csapadékvíz kezelés és szennyvíz-kezelés problémáinak megoldása;	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P3. Komplex klímaadaptációs és közterületmegújítási projektek P4. Egészséges utcák program
6. parkolás – koordináció, szabályozási kérdések;	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P3. Komplex klímaadaptációs és közterületmegújítási projektek P4. Egészséges utcák program
7. turizmus – koordináció, szabályozás (turistabuszok parkolása, közlekedése, túlturizmus negatív hatásainak koordinatív kezelése, közösségi gazdaság kereteinek meghatározása);	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P4. Egészséges utcák program

8. műemlékek és helyi védett épületeket megújítása – Főváros kezdeményező szerepe, társasházak nem rendelkeznek elegendő forrással, még az önkormányzatok támogatásával sem;	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P1. Lakásügynökség – lakásállomány felújítása és bővítése P2. Szilárd tüzelésű háztartások átállítása, energiaszegénység enyhítése
9. Szociális, közművelődési, közgyűjteményi, kulturális projektek koordinációja	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P7. Komplex egészségügyi, szociális és munkaerő-piaci támogatás P9. Szociális szolgáltatások kapacitás-fejlesztése P11. Lakhatási garancia program
10. Egészségügy – koordináció: kerülethatárokat átlépő ellátási kérdések, Egészséges Budapest Program fejlesztései;	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P7. Komplex egészségügyi, szociális és munkaerő-piaci támogatás
11. Fejlesztések összehangolása általában: információ, fővárosi és helyi beruházások ütemezésének összehangolása;	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából.
12. Információ és adatmegosztás, adatharmonizálás, okos fejlesztések (pl. fakataszter) – megfizethető, pontos adatok a kerületek számára; fővárosi szinten összehangolt okos fejlesztések, fragmentáció és párhuzamosságok elkerülése;	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából.
13. Barnamezős beruházások	Nem releváns.
14. Távhőszolgáltatás fejlesztése	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok:

	P2. Szilárd tüzelésű háztartások átállítása, energiaszegénység enyhítése
15. Klímavédelmi intézkedések koordinációja.	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P3. Komplex klímaadaptációs és közterületmegújítási projektek

Forrás: Főtep 2021

2.2. A kerületeken átívelő fejlődési tengelyek

A Budapest Fővárost és a budapesti kerületeket érintő, az ITP 2021-27 forráskereteiből megvalósításra kerülő Programok, fejlesztések és projektek jelentős része területi szempontból nem kerületspecifikus, hanem bármelyik kerületet érintheti. A fővárosi tervezett fejlesztések között ugyanakkor olyan fejlesztési területek is megjelennek, amelyek területspecifikusak, egy-egy jól körülhatárolható területhez kapcsolhatók. Ezen területek a Budapest ITS-ben mint akcióterületek jelennek meg.

A Budapest ITS a megvalósítást szolgáló Beavatkozások tekintetében három akcióterületet, és ezen belül konkrét fejlesztéseket (projekteket) tartalmazó Programokat határozott meg.

ÉLHETŐ BELVÁROS AKCIÓTERÜLET

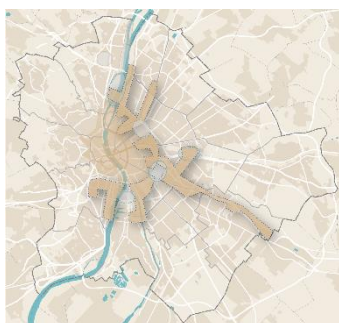
A belváros nemcsak szimbolikus, összvárosi jelentősége miatt kiemelten fontos, hanem azért is, mert Budapest lakosságának közel harmada él itt, a fővárosi lakóterületek csupán tizedét kitevő területen.

KÉK-ZÖLD HÁLÓZAT AKCIÓTERÜLET

Budapest meghatározó, több kerületet érintő területe a Duna-part, mely mind az itt lakók, mind az idelátogatók számára vonzó, a fejlesztések során pedig értéknövelő tényező.

Jelentős kék infrastruktúra elemként jelennek meg a várost harántirányban átszelő kisvízfolyások, amelyek mentén kerületeken átívelő zöldhálózati fejlesztések valósíthatók meg.

VÁROSFEJLESZTÉS A BARNAMEZŐS TERÜLETEKEN

A város jelentős belső fejlesztési tartalékterületeit jelentik a barnamezős területek, amelyek összefüggő fejlesztési térségként ölelik körbe a belvárost.

A kompakt városszerkezete kialakítása érdekében kulcsfontosságú ezeken a területeken az értékőrző és értékteremtő megújítása, funkcióváltása.

2.3. Állami, ágazati kapcsolódások

Az ITP 2021-27 tervi alapját szolgáltató Főtep 2021 megállapítja, hogy „Budapest Főváros fejlesztési célkitűzései harmonikusan illeszkednek az Európai unió 2021-27-re vonatkozó szakpolitikai célkitűzéseihez, valamint az ország Partnerségi Megállapodásában rögzített stratégiai céljaihoz.”

A Főtep 2021 ez év március 31-én került elfogadásra Budapest Közgyűlése által. Az Európai Parlament és a Tanács 2021. június 24-én jelentette meg az „új CPR” rendeletét¹¹, amelynek 5. cikke tartalmazza az ERFA, az ESZA+, a Kohéziós Alap és az ETHAA által támogatott szakpolitikai célkitűzéseket. A Főtep 2021 és a Budapest ITS ezen rendelet célkitűzéseivel való illeszkedést az időbeliség miatt még nem tartalmazhatta. Az ITP 2021-27 tervezett Programjai támogatják a CPR rendeletben meghatározott szakpolitikai célkitűzéseket.

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelet (2021. június 24.), 5. cikk szakpolitikai célkitűzéseinek illeszkedése az ITP 2021-27 Programjaihoz

Szakpolitikai célkitűzések	d) egy szociálisabb és befogadóbb Európa megteremtése a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával;	e) egy polgárokhoz közelebb álló Európa megteremtése minden térségtípus fenntartható és integrált fejlődésének előmozdítása és helyi kezdeményezések révén.
ITP 2021-27 Programok		
P1. Lakás ügyn-lakás felújítás	X	X
P2. Szilárd tüzelésű háztart		X
P3. Komplex klíma-adapt-közterület megújítás		X
P4. Egészséges utcák program		X
P5. Bringa-sztráda		X
P6. Fővárosi Foglalk Paktum	X	X
P7. Komplex Eü-szoc-munkae piaci tám	X	X
P8. Energia ügyn modell kial		X
P9. Szociális szolg kapacitás fejlesztés	X	
P10. Lakás ügyn-modell kial	X	X
P11. Lakhatás garancia program	X	X

A Főtep 2021 kapcsolódik a Partnerségi megállapodás, illetve az 2.5.3 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) célkitűzéseihez

¹¹ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról

Budapest Területfejlesztési Program stratégiai céljai	Nyitott Budapest	Zöld Budapest	Esélyteremtő Budapest
A partnerségi megállapodás stratégiai céljai	– Kárpát-medencei régió nemzetközi versenyképességének növelése Csúcstechnológiájú, innovatív, magas hozzáadott értéket előállító Magyarország	– Gyors és kényelmes közlekedés, elérhetőség javítása az országban és a Kárpát-medencében – Energiafüggetlen Magyarország, tiszta és biztonságos környezet	– Gyarapodó, egészséges és a munkaerőpiacon versenyképes népesség
OFTK átfogó célkitűzései	– Értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés – Térségi potenciálokra alapozott fenntartható térszerkezet	– Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme – Térségi potenciálokra alapozott fenntartható térszerkezet	– Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom

Forrás: Fótep 2021

Az Otthon Budapesten - Budapest ITS tervdokumentum a kapcsolódó ágazati és egyéb stratégiák és tervek figyelembevételével készült. Mint az ITP 2021-27 másik alap tervdokumentuma, ezen illeszkedések fontosak az ITP 2021-27 szempontjából is.

A Budapest ITS stratégiakészítés során figyelembevételre került nemzeti szintű dokumentumok:

- Nemzeti Fejlesztés 2030 / Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (2012)
- Magyar mikro-, kis- és középvállalkozások erősítésének stratégiája 2019-2030
- Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia (Smart Specialization Strategy: RIS/3) 2014-2020 – megújítása folyamatban
- Digitális Jólét Program 2.0 (2017) és kapcsolódó ágazati programok
- Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030
- Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia 2030
- Magyarország Nemzeti Energia- és Klímaterve (2020) és kapcsolódó dokumentumok: Nemzeti Energiastratégia 2030, Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia, Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia, Nemzeti Épületenergetikai stratégia, Hosszú távú Épületfelújítási Stratégia

A Stratégia a további fővárosi ágazati tervek figyelembevételével készült:

- Gazdaságélénkítő és Munkahelyteremtési Stratégia 2015-2021 (felülvizsgálat 2019)
- Főváros Klímastratégiája és Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP) (2021)

- Budapest Környezeti Programja 2016–2021
- Budapesti Mobilitási Terv 2030 (SUMP) (2019)
- Budapest zöldfelületi rendszerének fejlesztési koncepciója – Budapest Zöldinfrastruktúra Koncepciója (2017)
- Radó Dezső Terv (Zöld Infrastruktúra Fejlesztési- és Fenntartási Akcióterv) (2021)
- Aktív és Mikromobilitási Stratégia – készítése folyamatban

A Budapest ITS-ben az alábbi ágazati, Budapestre vonatkozó tervdokumentációk jelennek meg az egyes Operatív célok illeszkedése tekintetében:

- Budapest Területfejlesztési Koncepciója 2030
- Budapest Főváros helyi esélyegyenlőségi programja (2015-2022)
- Szociális szolgáltatástervezési koncepció
- Kerületi szociális szolgáltatási koncepciók és esélyegyenlőségi programok
- Smart Budapest – Okos Város Keretstratégia (2019)
- Budapest 2030 / Budapest hosszútávú városfejlesztési koncepciója
- Budapest Környezetvédelmi Programja 2021–2026
- Budapesti Mobilitási Terv 2030 (2019)
- Budapest Főváros stratégiai zajtérképére épülő Intézkedési Terv
- Budapest Klímastratégiája
- Budapest Zöldinfrastruktúra Koncepciója (2017),
- Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterv (ZIFFA)
- Budapest Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv (SECAP)
- Nemzeti Energiastratégia 2030, kitekintéssel 2040-ig, Hulladék Keretirányelv, Zöld Távhő program
- Gazdaságélénkítési és Munkahelyteremtési stratégia 2015-2021 (2018)
- Nemzeti Digitalizációs Stratégia 2021-2030 (2020. júniusi, partnerségi konzultációra bocsátott tervezet)
- Európai Adatstratégia (2020; COM (2020) 66 final)
- Budapesti Mobilitási Terv (2019)

3. A FŐVÁROS KÜLSŐ TERÜLETI KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA

Budapest Főváros fejlesztése nem vonatkoztatható el a hozzá kapcsolódó térségek és városok fejlesztésétől. Az agglomerációs kérdések koordinálását a 2022. szeptemberében újra megalakult Budapesti Agglomerációs Fejlesztési Tanács látja el¹².

A Főtep 2021 kiemelten foglalkozik a kapcsolódó térségekkel való külső területi kapcsolatrendszer kérdéskörével, ami ennek folyamánként kiterjed az ITP 2021-27 fejlesztéseinek térségi koordinációjára is. Maga a Főtep 2021 dokumentum is széles körű külső partnerségen és egyeztetési körökön keresztül véglegesítődött. A külső partnerséget is szabályozó partnerségi terv alapjául szolgáló Rendelet 18. § (5) bekezdése alapján a megyei területfejlesztési koncepciót és programot véleményezésre meg kell küldeni a szomszédos megyei önkormányzatoknak és a Rendelet 10. számú mellékletében szereplő, következő szervezeteknek:

- Országos Területfejlesztési Tanács
- Miniszterek
- Országos önkormányzati érdekszövetségek
- Érintett térségi fejlesztési tanácsok
- Érintett megyei jogú városok önkormányzata (Budapest Főváros Önkormányzata és kerületi önkormányzatok)

Főtep 2021 kiemeli, hogy annak megvalósítása (azaz részben az IITP 2021-27 hatálya) szempontjából „különösen fontos a Pest Megyei Önkormányzattal és a kerületi önkormányzatokkal fenntartandó és elmélyítendő kapcsolat, illetve a program megvalósulásában érdekelt kormányzati intézményekkel, és intézményfenntartókkal kialakítandó együttműködés. Mivel Budapest csak térségi partnereivel együtt lehet sikeres, a szükséges együttműködési fórumokat létre kell hozni.”

„A Főváros és a Megye, mint metropolisztérség egy többpólusú hálózatot alkot, ahol jelentős ipari, gazdasági, igazgatási és kulturális alközpontok működnek és egy regionális innovációs hálózatot alkotnak. Egyes csomópontokban kiemelt koncentrációt mutatnak a hazai és nemzetközi ellátási láncokhoz, ipari modernizációhoz kapcsolódó szolgáltatások, ipari és technológiai vállalkozások és innovációs tevékenységek. Különösen a kaputérségekben, ami indokoltá teszi az integrált területi tervezést és együttműködést az érintettek között.

A Főváros határán átnyúló projektek esetében mindenképpen szükséges a Megyei Önkormányzattal, illetve az adott megyei településsel a partneri kapcsolat kialakítása a projektcélok mentén. Jelenleg a Budapesti Agglomeráció Fejlesztési Tanács feladata a kooperáció megvalósítása, valamint a jövőben a Fővárost és a környező településeket érintő közös kérdések és fejlesztési koncepciók kialakításának elősegítése. Pest megyén belül leginkább az agglomerációs települések jöhetnek szóba a közös fejlesztések esetén, hiszen ez a térség egybe nőtt már Budapesttel, nemcsak fizikai, hanem napi működési szinten is. Leginkább a hálózatos, infrastrukturális fejlesztések tartoznak ide, de

¹² Lásd: 1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről, 17. §.

környezetvédelmi, természetvédelmi projektek is tartozhatnak ebbe a kategóriába. Partneri együttműködések tematikus és területi szinten valósulnak meg.”

A Főtep 2021-ben meghatározásra kerültek a tematikus együttműködés lehetséges területei. Ezen területek közül több is érintett lehet az ITP 2021-27 tervezett fejlesztései, a prioritásokhoz meghatározott Programok tekintetében.

A Főtep 2021-ben bemutatott térségi tematikus területek és az ITP 2021-27 Programok illeszkedése

Főtep 2021 térségi tematikus területek	ITP 2021-27 Programok
A partnerség erősítése az innovációs ökoszisztéma és egyes kiemelt ágazatok, értékláncok mentén a digitális transzformáció, ipari modernizáció, technológia vezérelt megoldások gyors adaptációja, innovációs együttműködések érdekében – összhangban a Program gazdaságfejlesztési, közlekedésfejlesztési és partnerségi célkitűzéseivel, és különösen a nyílt innovációs kezdeményezéssel.	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P3. Komplex klímaadaptációs és közterületmegújítási projektek P4. Egészséges utcák program P5. Bringasztráda program
A Főváros és Pest megye makrorégiós szerepéből következő lehetőségek részletesebb tárgyalása, Budapest Node koncepciója (mint európai korridorok, Dunai Nagyrégió, Kárpát-medencei gazdasági térség központja). A „Kaputérsegek” fejlesztése, általában a külső kerületek és a szomszédos megyei települések közötti együtt tervezés erősítése és egyedi kiemeléssel a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér térségének integrált fejlesztése.	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P3. Komplex klímaadaptációs és közterületmegújítási projektek
A geomorfológiai adottságokból adódó közös táj-, természet-, környezetvédelmi feladatok, klímaváltozásra adott válaszok, a zöldinfrastruktúra-hálózat fejlesztésével bővülő turisztikai kínálat lehetőségeinek összehangolása.	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P3. Komplex klímaadaptációs és közterületmegújítási projektek
közlekedés (P+R, kerékpárutak, közösségi közlekedés stb.)	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P4. Egészséges utcák program P5. Bringasztráda program
közműszolgáltatások	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P2. Szilárd tüzelésű háztartások átállítása, energiaszegénység enyhítése
árvízvédelem	Nem releváns.

csapadékvíz elvezetés és gyűjtés, tárolás	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P3. Komplex klímaadaptációs és közterületmegújítási projektek
intelligens városkormányzás	Nem releváns.
gazdaságfejlesztés	Nem releváns.
turisztika	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P3. Komplex klímaadaptációs és közterületmegújítási projektek
humán infrastruktúra szolgáltatások fejlesztése helyben (fővárosi terhelés csökkentése, decentralizáció)	Releváns az ITP 2021-27 megvalósítás előkészítése és támogatása szempontjából. Érintett ITP 2021-27 Programok: P6. Fővárosi Foglalkoztatási Paktum P7. Komplex egészségügyi, szociális és munkaerő-piaci támogatás

Forrás: Főtep 2021

A Budapest ITS tervdokumentumban is hangsúlyozottan szerepel a várostérségi együttműködés, kiemelten Budapest Főváros Önkormányzata és Pest megye Önkormányzata partnersége az érintett fejlesztések koordinálásában. A Budapest ITS az alábbi tematikus és területi együttműködési tématerületeket határozta meg:

TEMATIKUS

- Intelligens városműködés.
- Közlekedési fejlesztések és szolgáltatások.
- Közműszolgáltatások, árvízvédelem, csapadékvíz elvezetés.
- Gazdaságélénkítés és befektetésösztönzés.
- Turisztika – szervezeti együttműködés lehetőségei, várostérség bevonása a kínálatba.
- Közigazgatási határokon átnyúló zöldhálózat védelme, gazdagítása és kerékpáros hálózat fejlesztése.
- Humán infrastruktúra és szolgáltatási rendszerek – agglomerációs fejlesztések a szolgáltatások helyben történő igénybevétele, a helyi életminőség javítása és az ingázásból adódó fővárosi terhelés csökkentése érdekében.
- P+R kapacitások bővítése az agglomerációban az elővárosi vasútvonalakhoz, HÉV-ekhez kapcsolódóan.

TERÜLETI

- Férihegyi Gazdasági Övezet.

A Főtep 2021. és ehhez kapcsolódóan az ITP 2021-27 végrehajtásának, ezen belül a külső területi fejlesztési kapcsolatok koordinációjának fő felelőse Budapest Főváros Önkormányzata, a legfőbb döntéshozói szint a Fővárosi Közgyűlés. A Főpolgármesteri Hivatalon belül e területeken a legnagyobb szerepe a Várostervezési Főosztálynak és a Közbeszerzési és Projektmenedzsment Főosztálynak van¹³.

A Főtep 2021 és az ITP 2021-27 végrehajtásában a kiemelt külső partnerek a területi koordináció terén az alábbi kormányzati és ágazati szereplők:

- Végrehajtásban érintett minisztériumok
- Program Végrehajtásért Felelős Minisztérium
- Országos Területfejlesztési Tanács
- Érintett területi és ágazati szereplők (kerületi önkormányzatok, Pest Megyei Önkormányzata, érintett Pest megyei települési önkormányzatok, hivatalok, hatóságok, szövetségek, szervezetek)

¹³ A Főtep 2021 dokumentum részletesen tartalmazza a további hivatali egységek szerepköreit.

4. A TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUM RENDSZER SZÜKSÉGESSÉGE ÉS KAPCSOLATA AZ ITP 2021-27 DOKUMENTUMMAL

A Fővárosi Önkormányzat, mint területi szereplő feladatait 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 29. § (1) bekezdése rögzíti, amely szerint a területi szereplő

- a) az általa elfogadott területfejlesztési koncepció és program alapján, az abban megfogalmazott célokkal összhangban kidolgozza és végrehajtja az integrált területi programot (a továbbiakban: ITP),
- b) kidolgozza az integrált területi programszintű kiválasztási kritériumokat, figyelembe véve a programban és az e rendeletben meghatározott horizontális követelményeket,
- c) véleményezi a területi kiválasztási eljárásrendben meghirdetésre kerülő felhívás tervezetét, és meghatározza a területi értékelési szempontokat,
- d) részt vesz a döntés-előkészítő bizottság ülésén, vagy az e rendeletben meghatározott esetben a területi jellegű értékelési szempontokat értékeli és az irányító hatóság elé terjeszti,
- e) adatot szolgáltat az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret összeállításához,
- f) végrehajtja az integrált területi programot, amelynek keretében a monitoring feladatainak ellátása céljából a kedvezményezettől és az irányító hatóságtól a támogatott projektekkel összefüggésben adatszolgáltatást kérhet, részt vehet a projektfejlesztésben.

A Fővárosi ITP-t a Kormány hagyja jóvá.

A 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 75§ alapján Ha a területi kiválasztási eljárásrenddel érintett felhívásra kizárólag egy területi szereplő, az általa vezetett konzorcium vagy olyan közvetlenül vagy közvetve állami vagy önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság nyújthat be támogatási kérelmet, amelyben a területi szereplő többségi tulajdonnal rendelkezik, a kiemelt kiválasztási eljárásrendre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Ha a területi kiválasztási eljárásrenddel érintett felhívásra nem kizárólag a területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, a standard kiválasztási eljárásrendre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Ebben az esetben az irányító hatóság döntés-előkészítő bizottságot hív össze a támogatási döntés megalapozása érdekében, mely irányító hatóság és a területi szereplő által delegált egy-egy tagból áll.

4.1. Összeférhetetlenség

Alapvető elvárás a döntéselőkészítési és a döntéshozatali eljárásokban résztvevők számára az összeférhetetlenség elve, mely szervezeti és személyi elkülönülésben is érvényesül a döntéselőkészítés és a döntéshozatal során egyaránt.

Versengő jellegű pályázatás esetén a támogatást kérelmező nem lehet az, aki a támogatási döntés meghozatalában döntés-előkészítőként vagy döntéshozóként vesz részt, megyei közgyűlés elnöke, főpolgármester, polgármester, vagy a fentiekkel közös háztartásban élő hozzátartozó. Továbbá nem lehet a támogatás kérelmezője a fenti személyek tulajdonában álló gazdasági társaság, gazdasági társaság vezető tisztségviselője, alapítvány kezelő szervének, szervezetének tagja, tisztségviselője, az

egyesület, az egyházi jogi személy vagy a szakszervezet ügyintéző vagy képviseleti szervének tagja¹⁴. Minden támogatási kérelem esetében, ahol a kérelmező magánszemély, vagy gazdasági társaság vagy egyéb államháztartáson kívüli szervezet, az összeférhetetlenségről büntetőjogi felelősség tudatában nyilatkoznia kell a döntéselőkészítési és döntéshozatali eljárásban résztvevőknek.

4.2. Döntéselőkészítés

Az IH által értékelt támogatási kérelmeket a Főpolgármesteri Hivatalban a projektjavaslatok kidolgozóitól személyi és szervezeti szinten is független munkacsoport fogja előkészíteni a döntéshozatal számára. A döntéselőkészítési munkacsoport munkavállalói elvárt kompetenciái végzettség és tapasztalat tekintetében a TKR-ben értékelésre kerülő projektek szakmai tartalmához igazodik. A döntéselőkészítés során a munkacsoport az IH-tól beérkezett támogatási kérelmeket vizsgálja a következő szempontok szerint: szakmai tartalom, Területfejlesztési Program és az Otthon Budapesten – Integrált Településfejlesztési Stratégia céljaihoz való illeszkedés és megfeleltetés, fejlesztés indokoltsága, projektjavaslatok komplexitása és integráltsága, költségvetés realitása, a tervezett beruházás társadalmi haszna, széleskörű társadalmi elfogadottsága, a vállalt eredmények, az eredményesség mérésének alátámasztottsága és a projektjavaslat fenntarthatósága.

A munkacsoport szervezeti és működési rendje valamint a döntéselőkészítésben résztvevőkkel szemben támasztott szakmai kompetenciák a TOP Plusz felhívások megjelenéséig kerülnek kidolgozásra.

4.3. Döntéshozatali eljárás

A Fővárosi Önkormányzat döntéshozatali rendszere az ITP az integrált területi kiválasztási kritériumok elfogadásából, valamint standard pályázatok esetén a döntés-előkészítő bizottságban való döntéshozatalból áll.

A döntéshozatalban résztvevő tagok megjelölése és a döntéshozatali eljárás működési rendje a TOP Plusz felhívások megjelenéséig kerülnek kidolgozásra.

4.4. Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer (TKKR) - Budapest

Az Irányító Hatóság meghatározza azokat a kötelező szakmai minimum szempontokat, amelyek alapján a projektek meghatározott minimumot elérve teljesítik a támogathatóság szakmai színvonalát, ugyanakkor a területi szereplőnek lehetősége van további kritériumok meghatározására.

¹⁴ a helyi önkormányzat, illetve a község legalább 50%-os közvetlen vagy közvetett tulajdonában lévő gazdasági társaság, valamint a sportegyesület és a sportszövetség kivételével

Irányító Hatóság (IH) által vizsgált kritériumok (TKKR)

	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz	A kiválasztási kritérium a TOP Plusz valamely konkrét céljához/céljaihoz, és az abból levezetett felhívás céljaihoz való szoros illeszkedést és kapcsolódást vizsgálja.
2.	Szakmai indoklás, megalapozottság	A kiválasztási kritérium legfőbb funkciója a beavatkozás indoklásának vizsgálata. Ehhez a szakmai alátámasztás, indoklás és/vagy kellő kidolgozottságú helyzetelemzés, igényfelmérés értékelése szükséges. A legtöbb felhívás esetében lehetőség van a részletes projektterv támogatási döntés utáni kidolgozására, azonban a benyújtott információknak elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az indoklás, szükségesség vizsgálható legyen. Vizsgálatra és ellenőrzésre kerül a projekt indikátorokhoz és egyéb szakmai mutatókhoz való hozzájárulása. A megalapozottság keretében vizsgálhatóak a felhívások egyedi, alapvető szakmai-műszaki elvárásainak való megfelelések.
3.	Fenntarthatóság, horizontális szempontok	A fenntarthatóság kiválasztási kritériumának célja, hogy a megvalósíthatóságon túl a későbbi működtetés feltételeit vizsgálja, kitérve különösen a műszaki, szakmai, társadalmi és pénzügyi dimenziókra is. A kritérium alatt kerülnek vizsgálatra az adott felhívás kapcsán releváns horizontális elvárások teljesítéséhez szükséges vállalások, nyilatkozatok. Ennek keretében a kiválasztási kritérium a fejlesztés azon aspektusát is vizsgálja, hogy az semmilyen módon ne legyen kirekesztő egyetlen társadalmi csoport számára sem.
4.	Költségvetés	A kiválasztási kritérium egyrészt vizsgálja a felhívásokban meghatározott fajlagos költségeknek való megfelelést (amennyiben releváns), valamint az általános és szakmai belső arányok betartását. Továbbá ezen fő szempont alatt kerül vizsgálatra, hogy az egyes tevékenységek megfelelően kerültek-e az egyes állami támogatási kategóriák szerinti besorolásra (amennyiben releváns), ill. az egyszerűsített költségelszámolási szabályok megfelelően alkalmazásra kerültek.

A Budapest Főváros által választott Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer

A főváros, mint területi szereplő által meghatározott területspecifikus kiválasztási kritériumok elvi keretet biztosítanak a projektértékelési szempontrendszerhez és biztosítják a fővárosi területfejlesztési program, valamint az ITP 2021-27 céljainak, célterületeinek prioritizálását.

A területi kiválasztási kritériumokat és a Fővárosi Közgyűlésnek, valamint az érintett Monitoring Bizottságnak is jóvá kell hagynia. Ezt követően standard eljárásrend esetén a felhívások területspecifikus mellékleteiben a területi kiválasztási kritériumok részletezésre és súlyozásra kerülnek oly módon, hogy e szempontok mentén kaphatnak az egyes pályázatok többletpontokat az értékelés során és ezáltal dől el a kérelmek támogathatósági sorrendje.

Kiemelt projekt esetén a támogatási kérelem tartalmi értékelése során azt kell vizsgálni, hogy a támogatási kérelem megfelel-e a felhívásban előírt értékelési szempontoknak és a kritériumokhoz való illeszkedésről szükséges nyilatkoztatni a projektgazdát.

Az általános kiválasztási kritériumok olyan szempontokat jelölnek, melyek minden standard és kiemelt eljárásrend keretében benyújtott pályázat esetében vizsgálandók. Témaszpecifikus kiválasztási kritériumok a megjelölt felhívás keretében alkalmazandó értékelési szempontok.

	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
Általános Kiválasztási Kritériumok		
1.	Illeszkedés a területfejlesztési programhoz	Kizárólag olyan projekt támogatható, mely illeszkedik a Fővárosi Területfejlesztési Programban és az az Otthon Budapesten – Integrált Településfejlesztési Stratégia meghatározott stratégiai célok valamelyikéhez és az azokhoz rendelt prioritások legalább egyikéhez.
2.	Klíma semleges és környezetbarát megoldásokat alkalmazó fejlesztések	Olyan megoldások alkalmazása a települési szükségletek kielégítéséhez, melyek negatív környezeti hatása elhanyagolható, a projektben megfelelően kezelt (egyéb szempontok: klímaadaptációs, karbonszegény, energiahatékonysági vagy zöld fejlesztések).
3.	Innovatív projektek	A projekt szemléletében vagy megvalósításában innovatív és/vagy okos megoldásokat alkalmaz.
4.	Komplex beruházások	A projekt által azonosított probléma többféle tevékenységgel, azok ötvözésével kerül megvalósításra.
5.	Az (EU) 2021/1060 rendelet 9. cikk (1)-(3) szerinti elvek érvényesítése	Kizárólag olyan projekt támogatható, amely - biztosítja az alapvető jogok tiszteletben tartását és az Európai Unió Alapjogi Chartájának való megfelelést - biztosítja a férfiak és nők közötti egyenlőségnek, a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének és a

		nemi dimenzió integrálásának figyelembevételét és előmozdítását - biztosítja a nemet, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékossgon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló bármilyen hátrányos megkülönböztetés megelőzését - figyelembe veszi a fogyatékossgal élő személyek számára biztosítandó hozzáférhetőséget - a projekt előkészítése, megvalósítása és fenntartása során egyaránt.
Témaspecifikus Kiválasztási Kritériumok		
1. Budapest infrastrukturális fejlesztések		
Esélyteremtő szolgáltatások, szociális célú városrehabilitáció és épületállomány energiahatékony infrastrukturális hátterének javítása		
<i>Lakásügynökség – lakásállomány felújítása és bővítése</i>		
1.	Partnerség biztosítása	A projekt az érintett önkormányzatok, intézmények, és civil szervezetek szakmai együttműködésével kerülnek kidolgozásra és/vagy megvalósításra.
Szilárd tüzelésű háztartások átállítása, energiaszegénység enyhítése		
1.	Partnerség biztosítása	A projekt az érintett önkormányzatok, intézmények, és civil szervezetek szakmai együttműködésével kerülnek kidolgozásra és/vagy megvalósításra.
2.	Légszennyezőanyag kibocsátás csökkentéséhez hozzájáruló fejlesztések	A projekt jelentős károsanyag-kibocsátással járó fűtési módokat vált ki és lehetőség szerint olyan megoldást is tartalmaz, mely javítja az energiahatékonyt és/vagy megújuló energiaforrást alkalmaz.
Élhetőbb városi környezet megteremtése integrált településfejlesztési beavatkozásokkal		
1.	Integráltság	A projekt kapcsolódik más megvalósítani tervezett projektekhez, illetve korábbi fejlesztésekhez, különösen közterületi, zöldterületi és aktív mobilitáshoz kapcsolódó fejlesztésekhez.
2.	Területi célokhoz való illeszkedés	A Fővárosi Területfejlesztési Programban meghatározott releváns területi célokhoz való illeszkedés (Élhető belváros, Kék-Zöld hálózati fejlesztések)

3.	Kompakt város koncepciót támogató fejlesztések	A városi közterületek fejlesztése kompakt módon, az arányosság elvét követve és rugalmasan elégítik ki a különféle használati igényeket, emellett megfelelő teret biztosít az aktív mobilitás számára.
4.	Tematikus stratégiákhoz való illeszkedés	A projekt kapcsolódik a főváros tematikus stratégiáihoz (pl. SECAP, Radó Dezső Terv, Budapesti Mobilitási Terv)
Bringasztráda program esetén:		
5.	Hálózatosodás előnyben részesítése	A Bringasztráda programra irányuló fejlesztések kapcsolódnak más meglévő hálózatokhoz, elősegítik a közlekedési módváltást.
2. A humán fejlesztéseket támogató beavatkozások		
Fővárosi foglalkoztatási paktum		
1.	Az érintett partnerek megfelelő részvétele	A fővárosi munkavállalók, munkáltatók, érdekképviselői szervezeteik és egyéb munkaerő-piaci szereplők, a kerületi önkormányzatok és releváns civil szereplők részvétele az együttműködésben biztosított.
2.	A paktum a munkaerőpiac keresleti és kínálati oldalát is érinti	A projekttel szemben elvárás, hogy az a foglalkoztatottakat és a foglalkoztatókat érintő munkaerő-piaci kihívásokra is reagáljon, a paktumon kívül az álláskeresők számára az NFSZ által nyújtott támogatásokat és szolgáltatásokat vegye figyelembe, de azokkal ne fedjen át.
Lakhatási garancia program és Lakásügynökség-modell kialakítása		
1.	A Főváros egészét lefedő megvalósítás biztosított	A Fővárosi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok együttműködésében megvalósuló projekt támogatható. A lakhatási célú támogatásokhoz való hozzáférést a Főváros egésze területén biztosítani kell, kiemelt figyelmet fordítva a leginkább rászorulókra.
2.	A lakhatási célú támogatások célzottsága	A projekt keretében tervezett lakhatási támogatások elsődleges célcsoportját a hajléktalanok, a hajléktalansággal fenyegetettek és a lakhatási szegénységgel érintett fővárosi népesség jelenti.
Komplex egészségügyi, szociális és munkaerő-piaci támogatás		
1.	A Főváros egészét lefedő megvalósítás biztosított	A projekt a tartósan munkanélküliek elhelyezkedésének segítése érdekében a főváros egész területén lehetővé teszi a szolgáltatások koordinációját, összehangolását, ehhez egy egységes támogatási és szakmai keretet biztosít.
Szociális szolgáltatások kapacitás-fejlesztése		

1.	Munkaerőhiány kezelése a szociális ágazatban	A szociális szolgáltatások fejlesztése keretében a projekt hozzájárul az ágazat munkaerőhiányának enyhítéséhez.
2.	A Főváros egészét lefedő megvalósítás biztosított	Az a projekt támogatható, ami a szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó kapacitásfejlesztést a fővárosi és a kerületi önkormányzatok, valamint egyházi és civil szolgáltatók által működtetett szolgáltatásokat is lefedve, a főváros egésze területén egységes keretben képes biztosítani.

I. Általános Kiválasztási Kritériumok

Illeszkedés a területfejlesztési programhoz: A projekt illeszkedik a Fővárosi Területfejlesztési Programban és az az Otthon Budapesten – Integrált Településfejlesztési Stratégia meghatározott stratégiai célok valamelyikéhez és az azokhoz rendelt prioritások legalább egyikéhez. Standard és kiemelt eljárásrend esetén is a projektnek meg kell felelnie a kritériumnak.

Klíma semleges és környezetbarát megoldásokat alkalmazó fejlesztések: Olyan megoldások alkalmazása a települési szükségletek kielégítéséhez, melyek negatív környezeti hatása elhanyagolható. A projektben megfelelően bemutatásra kerül, hogy projektvégrehajtás mely fázisában (tervezés, megvalósítás, fenntartás) és milyen szempontok szerint valósulnak meg klíma semleges megoldások. Infrastrukturális fejlesztések esetén vizsgálható a klímaadaptációs képességhez való hozzájárulás, károsanyag-kibocsátás csökkentése, energiahatékonysági vagy zöldterületi fejlesztések megvalósulása. Standard eljárásrend esetén előnyt élveznek azon pályázatok, melyek klíma semleges, környezetbarát megoldásokat tartalmaznak és megfelelően bemutatásra került a pályázatban. Kiemelt eljárásrend esetén a projekt tartalmaz klíma semleges, környezetbarát megoldásokat.

Innovatív projektek: A projekt szemléletében vagy megvalósításában innovatív és/vagy okos megoldásokat alkalmaz. Standard eljárásrend esetén előnyt élveznek azon pályázatok, melyek szemléletükben, és/vagy az alkalmazott technológiákban, és/vagy az alkalmazott megoldásokban innovatív megoldásokat tartalmaz. Előnyt jelent továbbá ha a projekt okos város fejlesztéseket is tartalmaz. Kiemelt eljárásrend esetén a projektben megfelelően bemutatásra kerül, hogy a fejlesztés szemléletében, és/vagy az alkalmazott technológiákban, és/vagy az alkalmazott megoldásokban innovatív megoldásokat tartalmaz.

Komplex beruházások: A projekt által azonosított probléma többféle tevékenységgel, azok ötvözésével kerül megvalósításra. Standard eljárásrend esetén előnyt élveznek azon pályázatok, melyekben megfelelően bemutatásra kerül a fejlesztés komplexitása. Kiemelt eljárásrend esetén a projektben megfelelően bemutatásra kerül, milyen komplex megoldásokat alkalmaz a célok elérése érdekében.

Az (EU) 2021/1060 rendelet 9. cikk (1)-(3) szerinti elvek érvényesítése: Standard és kiemelt eljárásrend esetén egyaránt kizárólag olyan projekt támogatható, amely

- biztosítja az alapvető jogok tiszteletben tartását és az Európai Unió Alapjogi Chartájának való megfelelést;
- biztosítja a férfiak és nők közötti egyenlőségnek, a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének és a nemi dimenzió integrálásának figyelembevételét és előmozdítását;
- biztosítja a nemet, fajt vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékossgon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló bármilyen hátrányos megkülönböztetés megelőzését;
- figyelembe veszi a fogyatékossgal élő személyek számára biztosítandó hozzáférhetőséget

a projekt előkészítése, megvalósítása és fenntartása során egyaránt.

II. Témaszpecifikus kiválasztási kritériumok

Partnerség biztosítása: Kiemelt eljárásrend esetén alkalmazandó, a projektben megfelelően bemutatásra kerül, hogy a projekt az érintett önkormányzatok, intézmények, és civil szervezetek szakmai együttműködésével kerülnek kidolgozásra és/vagy megvalósításra.

Fővárosi foglalkoztatási paktum kiemelt projekt esetében az érintett partnerek (a fővárosi munkavállalók, munkáltatók, érdekképviselői szervezeteik és egyéb munkaerő-piaci szereplők, a kerületi önkormányzatok és releváns civil szereplők) részvétele az együttműködésben biztosított és ez kiemelt eljárásrend esetén a projektben megfelelően bemutatásra kerül.

Légszennyezőanyag kibocsátás csökkentéséhez hozzájáruló fejlesztések: Kiemelt eljárásrend esetén alkalmazandó, a projektben megfelelően bemutatásra kerül, hogy a projekt jelentős károsanyag-kibocsátással járó fűtési módokat vált ki és lehetőség szerint olyan megoldást is tartalmaz, mely javítja az energiahatékonyságot és/vagy megújuló energiaforrást alkalmaz.

Integráltság: A projekt kapcsolódik más megvalósítani tervezett projektekhez, illetve korábbi fejlesztésekhez, különösen közterületi, zöldterületi és aktív mobilitáshoz kapcsolódó fejlesztésekhez. Az integráltság megfelelő bemutatása standard eljárásrend keretében pontozásos szempontként jelenik meg, kiemelt eljárásrend esetén pedig elvárásként a projekttel szemben.

Területi célokhoz való illeszkedés: A Fővárosi Területfejlesztési Programban meghatározott releváns területi célokhoz való illeszkedés (Élhető belváros, Kék-Zöld hálózati fejlesztések). Standard eljárásrend esetén előnyt élveznek azon pályázatok, melyekben megfelelően bemutatásra kerül a területi célhoz való illeszkedés.

Kompakt város koncepciót támogató fejlesztések: A városi közterületek fejlesztése kompakt módon, az arányosság elvét követve és rugalmasan elégítik ki a különféle használati igényeket, emellett megfelelő teret biztosít az aktív mobilitás számára. Standard eljárásrend esetén előnyt élveznek azon pályázatok, melyek szemléletében érvényesül a kompakt város koncepció elve és ez megfelelően bemutatásra kerül. Kiemelt eljárásrend esetén a projektben bemutatásra kerül, hogy kompakt város koncepciót támogató fejlesztésre irányul.

Tematikus stratégiákhoz való illeszkedés: A projekt kapcsolódik a főváros releváns tematikus stratégiáihoz (pl. SECAP, Radó Dezső Terv, Budapesti Mobilitási Terv). Standard eljárásrend esetén előnyt élveznek azon pályázatok, melyekben megfelelően bemutatásra kerül a releváns tematikus stratégiákhoz való illeszkedés. Kiemelt eljárásrend esetén a projektben bemutatásra kerül a releváns tematikus stratégiákhoz való illeszkedés.

Energiaügynökségi modell létrehozása (kiemelt eljárásrend) esetén a projektterv bemutatja, a fejlesztés hogyan járul hozzá a kibocsátás-mérséklési stratégia és akciótervhez (SECAP).

Hálózatosodás: Kiemelt eljárásrend esetén alkalmazandó, a projektben megfelelően bemutatásra kerül, hogy a Bringasztráda programra irányuló fejlesztések kapcsolódnak más meglévő hálózatokhoz, elősegítik a közlekedési módváltást.

A paktum a munkaerőpiac keresleti és kínálati oldalát is érinti: A kiemelt eljárásrendű projekttel szemben elvárás, hogy az a foglalkoztatottakat és a foglalkoztatókat érintő munkaerő-piaci kihívásokra is reagáljon, a paktumon kívül az álláskeresők számára az NFSZ által nyújtott támogatásokat és szolgáltatásokat vegye figyelembe, de azokkal ne fedjen át.

A Főváros egészét lefedő megvalósítás biztosított: Kiemelt eljárásrend esetén alkalmazandó, a projektben megfelelően bemutatásra kerül a projekt a főváros teljes egészét lefedi a szolgáltatások fejlesztésével.

Lakhatási garancia program és Lakásügynökség-modell kialakítása esetén a Fővárosi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok együttműködésében megvalósuló projekt támogatható. A lakhatási célú támogatásokhoz való hozzáférést a Főváros egésze területén biztosítani kell, kiemelt figyelmet fordítva a leginkább rászorulókra.

Komplex egészségügyi, szociális és munkaerő-piaci támogatás esetén a projekt a tartósan munkanélküliek elhelyezkedésének segítése érdekében a főváros egész területén lehetővé teszi a szolgáltatások koordinációját, összehangolását, ehhez egy egységes támogatási és szakmai keretet biztosít.

Szociális szolgáltatások kapacitás-fejlesztése esetén a projekt támogatható, ami a szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó kapacitásfejlesztést a fővárosi és a kerületi önkormányzatok, valamint egyházi és civil szolgáltatók által működtetett szolgáltatásokat is lefedve, a főváros egésze területén egységes keretben képes biztosítani.

A lakhatási célú támogatások célzottsága: A kiemelt eljárásrendű projekt keretében tervezett lakhatási támogatások elsődleges célcsoportját a hajléktalanok, a hajléktalansággal fenyegetettek és a lakhatási szegénységgel érintett fővárosi népesség jelenti.

Pénzügyi fenntarthatóság alátámasztott: A kiemelt eljárásrendű projekt bemutatja a modell pénzügyi fenntarthatóságának főbb pilléreit.

Munkaerőhiány kezelése a szociális ágazatban: A szociális szolgáltatások fejlesztése keretében a kiemelt eljárásrendű projekt hozzájárul az ágazat munkaerőhiányának enyhítéséhez.

TKR Kritérium megnevezése (Főváros)	4.1 Élhetőbb városi környezet megteremtése integrált településfejlesztési beavatkozásokkal			4.2 Esélyteremtő szolgáltatások, szociális célú városrehabilitáció és épületállomány energiahatékony infrastrukturális hátterének javítása		5.1 A humán fejlesztéseket támogató beavatkozások					
	Egészéletes utcák program	Bringasztráda program	Komplex klímadaptációs és közterületmegújítási program	Lakásügynökség – lakásállomány felújítása és bővítése	Szilárd tüzelésű háztartások átállítása, energiaszegénység enyhítése	Fővárosi Foglalkoztatási Paktum	Komplex egészségügyi, szociális és munkaerő-piaci támogatás	Energiaügynökségi modell elindítása	Szociális szolgáltatások kapacitás-fejlesztése	Lakásügynökség-modell kialakítása	Lakhatási garancia program
Illeszkedés a területfejlesztési programhoz	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Klíma semleges és környezetbarát megoldásokat alkalmazó fejlesztések	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Innovatív projektek	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Komplex beruházások	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Az (EU) 2021/1060 rendelet 9. cikk (1)-(3) szerinti elvek érvényesítése	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Partnerség biztosítása				X	X	X					
Légszennyezőanyag kibocsátás csökkentéséhez hozzájáruló fejlesztések					X						
Integráltság előnyben részesítése	X	X	X								
Területi célokhoz való illeszkedés	X	X	X								
Kompakt város koncepciót támogató fejlesztések előnyben részesítése	X	X	X								
Tematikus stratégiákhoz való illeszkedés	X	X	X								

TKR Kritérium megnevezése (Főváros)	4.1 Élhetőbb városi környezet megteremtése integrált településfejlesztési beavatkozásokkal			4.2 Esélyteremtő szolgáltatások, szociális célú városrehabilitáció és épületállomány energiahatékony infrastrukturális hátterének javítása		5.1 A humán fejlesztéseket támogató beavatkozások					
	Egészséges utcák program	Bringasztráda program	Komplex klímadaptációs és közterületmegújítási program	Lakásügynökség – lakásállomány felújítása és bővítése	Szilárd tüzelésű háztartások átállítása, energiaszegénység enyhítése	Fővárosi Foglalkoztatási Paktum	Komplex egészségügyi, szociális és munkaerő-piaci támogatás	Energiaügynökségi modell elindítása	Szociális szolgáltatások kapacitás-fejlesztése	Lakásügynökség-modell kialakítása	Lakhatási garancia program
Hálózatosodás előnyben részesítése		X									
A paktum a munkaerőpiac keresleti és kínálati oldalát is érinti						X					

5. INDIKÁTORTÁBLA

Az ITP 2021-27 Programjainak indikátorai

	Indikátor azonosítója	Indikátor neve, mértékegység	Célérték
ERFA	RCO 114	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (m2)	220 000
	RCO 58	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra (km)	23
	RCO 65	Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása (fő)	1 200
	TPO16	Forgalom-csillapítással érintett utak hossza (km)	20
	RCO 74	Az integrált területfejlesztési stratégiák keretébe tartozó projektek által érintett lakosság (fő)	1 750 000
	RCO112	Az integrált területfejlesztési stratégiák végrehajtásában részt vevő érdekelt felek	28
	RCO 123	Szilárd fosszilis tüzelőanyagú berendezéseket felváltó földgáztüzelésű melegvíz- és fűtési rendszerekkel ellátott lakóingatlanok (db)	200
	RCR 67	Az új vagy korszerűsített szociális lakások éves felhasználói (fő)	2 400
	RCR 105	Szilárd fosszilis tüzelőanyagról földgázra átállított melegvíz- és fűtési rendszerekből származó becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátások (CO ₂ t/év)	1 600
	RCR 37	Az éghajlattal kapcsolatos természeti katasztrófákkal (árvíz vagy erdőtűz kivételével) szembeni védintézkedésekkel érintett lakosság (fő)	750 000
	RCR 55	Újonnan épített, átépített, felújított vagy korszerűsített közutak éves felhasználói (fő)	1 000 000
	RCR 64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói (fő)	1 000 000
	RCR 62	Az új vagy korszerűsített közösségi közlekedés éves felhasználói (fő)	500 000
ESZA+	TPO17	Képzésben vagy egyéb támogatásban részesült szakemberek (fő)	1 440
	TPO18	Szolgáltatásban vagy támogatásban részesülő személyek (fő)	2 600
	TPR06	Támogatás révén létrehozott vagy betöltött szolgáltatói álláshelyek száma (db)	720
	TPR07	Szolgáltatásban vagy támogatásban részesült személyek, akiknek javult a munkaerőpiaci helyzetük (fő)	1 050

Forrás: Budapest Főváros Önkormányzata

A Főváros ESZA+ prioritása esetében egyedi OP indikátorok kerültek meghatározásra.

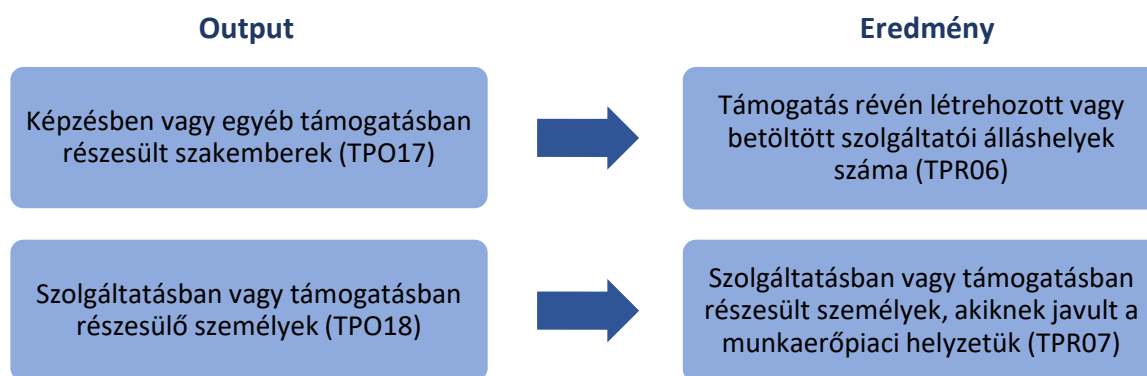
A TOP 5. prioritás a szolgáltatásokhoz való hozzáférést és a szolgáltatások minőségének javítását szolgálja. Ennek megfelelően több átfogó, rendszer-fejlesztés típusú intézkedést is magában foglal, amelyeknek a közvetlen kimenete és eredménye elsősorban a szolgáltatások működtetéséhez szükséges kapacitások fejlesztésében lesz tetten érhető. Ezeket a kimeneteket és eredményeket méri majd a TPO17 és TPR06 indikátorok. A szolgáltatások megerősítésének, a hozzáférhetőség javításának

a lakosság egésze szempontjából hosszabb távon, a programidőszakon túlmutatóan lesz mérhető hatása.

A kapacitások fejlesztése mellett olyan új támogatások, komplex szolgáltatások kialakítására is sor kerül, amelyeknek már a programidőszakon belül közvetlen kedvezményezettjei lesznek hátrányos helyzetű fővárosi lakosok. Az ilyen közvetlen támogatásoknak már rövidebb távon is mérhető kimenetét és eredményét mérik majd a TPO18 és TPR07 indikátorok.

Minden beavatkozás legalább egy output és egy eredmény indikátor célértékének teljesítéséhez hozzá kell járulnia. A fenti program-specifikus indikátorokon túl az 2021/1057/EU Rendelet I. mellékletében meghatározott közös indikátorokhoz kapcsolódó adatgyűjtést is biztosítani fogjuk minden beavatkozás esetében.

A kimenet és eredményindikátorok közötti logikai kapcsolat

Az indikátorok által mért kimenetek és eredmények egymásra épülnek az alábbiak szerint.

Az OP indikátorok definíciója

Képzésben vagy egyéb támogatásban részesült szakemberek: Azoknak a szakembereknek a száma, akiknek a képzéséhez, bérköltségéhez vagy lakhatásához az 5. prioritás keretében finanszírozott programok támogatást nyújtottak. Mivel a különböző támogatások célja eltérő, a résztvevőket támogatási jogcímenként kell figyelembe venni, a több különböző támogatásban részesülő résztvevőt minden egyes támogatás-típusnál figyelembe kell venni résztvevőként.

Szolgáltatásban vagy támogatásban részesülő személyek: Azoknak a hátrányos helyzetű (szociális vagy munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű, vagy hajléktalan, vagy lakhatási szegénységben élő) személyeknek a száma, akik az 5. prioritás keretében finanszírozott program résztvevőjeként közvetlenül szolgáltatásban vagy támogatásban részesültek.

Támogatás révén létrehozott vagy betöltött szolgálatói álláshelyek száma: Az 5. prioritás keretében nyújtott támogatás révén létrehozott vagy betöltött szolgálatói álláshelyek száma. Beleszámítanak a főváros lakosságát kiszolgáló szolgáltatások terén a támogatás eredményeként betöltött meglévő álláshelyek és a támogatásnak köszönhetően létrejövő új álláshelyek is. Az az álláshely vehető figyelembe, amelyet legalább egy évig betöltenek.

Szolgáltatásban vagy támogatásban részesült személyek, akiknek javult a munkaerőpiaci helyzetük: Azoknak a szolgáltatásban vagy támogatásban részesült személyeknek a száma, akik a támogatásból

való kilépéskor képesítést vagy tanúsítványt szereztek, vagy munkában állnak (ha belépéskor álláskereső vagy inaktívak voltak), vagy továbbra is foglalkoztatottak (ha munkahelyük elvesztésével fenyegetettek voltak belépéskor - pl. hajléktalanság miatt).

A tervezett beavatkozások hozzájárulása az OP indikátorokhoz

A tervezett beavatkozások az alábbiak szerint járulnak hozzá az OP indikátorokhoz

Beavatkozás	Képzésben vagy egyéb támogatásban részesült szakemberek	Szolgáltatásban vagy támogatásban részesülő személyek	Támogatás révén létrehozott vagy betöltött szolgáltatói álláshelyek száma	Szolgáltatásban vagy támogatásban részesült személyek, akiknek javult a munkaerőpiaci helyzetük
5.1. A szociális szolgáltatások kapacitásainak megerősítése	X		X	
5.2. A lakhatáshoz és a lakhatást segítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése	X	X	X	X
5.3. Foglalkoztatási paktum	X		X	
5.4. Komplex támogatás a szolgáltatások összekapcsolásával	X	X	X	X

Mellékletek